

YOANE ME MIIJI MENE

Mene Lui Biname Gyene

¹ Gawecewe te căro camu ge aci, Mene te uja ge. Mene te Acejiyame cama ge, tabe Acejiyame ge. ² Agedna me niinäce gaabe me tabe lui Acejiyame cama ge. ³ Iyeta gwidape bine Acejiyame teeme cabu ca jewenimuji; teeme căco je nuuja gwidape te lica äbituji. ⁴ Teeme cabu ireclota puga ge; pui ireclota lui apaclyera ge biname bime tääpume. ⁵ Pui apaclyera te krokeciyi cabu me tuungepmalenige, yepä biname lui cina krokeciyi cabu je, teepi opo lica ituge awatna pui apaclyera ne.

⁶ Acejiyame te tityepuji biname ngii Yoane ne ⁷ pui apaclyera ne aitnejame naace tääpume iyeta biname cina teebine ätecijame piiyepu ätrungame. ⁸ Tabe te lica ge pui apaclyera, tabe yepä jeitnäjuji teebine. ⁹ Toraca apaclyera, lui te iyeta biname bine saapaclyäremuge, täduji gawecewe cabu me. ¹⁰ Tabe gawecewe cabu jage, Acejiyame lui ne teeme cabu ca jewenuji, yepä biname cina teebine opo lica ewatnujisi. ¹¹ Tabe teemerage gawe cabu me täduji, yepä teemerage biname cina teebine lica ecatujisi. ¹² Yepä lui cina teebine ecatujisi piiyepu jitprungujisi, tabe teebinne conocăco ecärimuji Acejiyame me bägräwale tääpume. ¹³ Teepi Acejiyame me bägräwale me epu lica äbitininujisi, biname bime cabu ca lipu laplimliniusi binamerage babe me bägrä me, yepä tabe Acejiyamerage te jewenimuji teeme bägräwale me.

¹⁴ Yoo, Mene te äbituji biname me, mine cama senajenäjumi. Tabé lui Babe me japurage Bägrä ge. Mine jepänujisi kokre ne, Babe te lui secäruji teebine. Tabé lui toraca piiyepu owecu biname ge. ¹⁵ Yoane te teebine jeitnäjuji, ala abayanuji egä, “Age sena, cane lui tääpume jiicepene egä: Cäme ingwe poto ca lui te pa tädepi, baborage gyene käme bau ca, ingle cane liba camu ge aplimla, tabe piba Babe cama jage.”

¹⁶ Tabé baborage owecu mime tääpume, peei name pi tabe bucourage miijimiji mule bine tewenemäjumi mime tääpume. Tabé iyeta padare cabu miiji niwenenenanimi. ¹⁷ Acejiyame te Cotre mene secäruji Moose ne, yepä Yeesu Keriso te taacanuji owecu mule ne piiyepu toraca mule ne. ¹⁸ Nuuja te lica ituge Acejiyame ne päpäna, yepä teeme japurage Bägrä, lui te Acejiyame cama yepä gyene, piiyepu lui te Babe gome enajenige, tabe te teebine biname bime cabu me seboclomtiji.

*Yoane Niiye ca Äciseja Biname te Yeesu ne
Jeitnäjige*

(Matayo 3:1-12; Mareko 1:1-8; Luuka 3:1-18)

¹⁹ Israela biname cina Yerusalema ca jityepimisi iiwäreja biname bine piiyepu Leebi me ingle cabu ca biname bine Yoane bau me teebine ätemlame egä, “Maane laasi näte?” ²⁰ Yoane lica ainige, yepä tabe cängenarage awabudnitige egä, “Cane Keriso lica gäne, Acejiyame te lui ne ätyepame tiicuji biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Cane pui lica gäne.” ²¹ Teepi piba itemlisi egä, “Cije maane laasi näte? Maane nää Acejiyame me mename biname Eliya säte?” Tabé jejemige egä, “Eewe,

cane Eliya lica gäne.” Teepi cuta itemlisi egä, “Nää, maane pui mename biname gäte, cine lui ne jewagrijenisi?” Tabé jejemige egä, “Eewe, cane tabe lica gäne.” ²² Teepi puma cita ca jejisi egä, “Nijini toracarage, maane laasi näte, cine piba daremu mene jewecnistenemisi, lui cina cibibine nityepinisi. Maane lipu ngene jotwananenite, egä maane laasi näte?” ²³ Yoane jejemige teebibine mename biname Isaya me mene ca egä, “Cane age sâne pui biname, lui te ala abayanenine daapo taatu cewe cabu ca egä, ‘Gaabe ne conocäcorage emacetnäjeye Yageyame me otni tääpume!’ ”

²⁴ Pui biname cina seclige Yoane bau me, ingle Parisea sigu biname cina tityepimisi. ²⁵ Yoo siige, teepi cuta teebine itemlisi egä, “Cije maane piba ngena tääpume biname bine niiye ca jääcisäjemute, maane liba Keriso lica gäte, coo liba Eliya lica gäte coo piiyepu pui Acejiyame me mename biname, cine lui ne jewagrijenisi?” ²⁶ Puma cita ca Yoane teebibine jejemige egä, “Cane niiye ca biname bine jicisäjenenemine, yepä weene cama pisi nyene nuuja biname, weene lui tääpume umle lica gemi. ²⁷ Tabé käme ingwe gaabe ca teeme kaakesea ne tegedninige, yepä tabe baborage gyene käme cabu ca. Cane ibibi lica gäne teeme ernge gwidape seea bine iibirame.” ²⁸ Ai mule te äpletnutige Betaniya cewe je Yoridana baduge me bimu acita gome ca, Yoane luma biname bine niiye ca jicisäjemige.

Acejiyame me Maamoi

²⁹ Nuuja bimu cabu Yoane jepänige Yeesu ne otni je teeme bau me, siige tabe jiicige egä, “Ire, Acejiyame me Maamoi peese nyene, gawecewe

me niiya ne lui te pa yaacatepi. ³⁰ Tabé sine pui biname, cane lui tääpume tiicumene egä, ‘Cäme ingwe gaabe ca biname te pa tädepi, yepä tabe baborage gyene käme bau ca, ingle cane liba camuge aplimla, tabe uja Babe cama jage.’ ³¹ Cane cuta niinäce umle lica ge, tabe laati tage, yepä cane puu gije labacitepene Israela biname bine niiye ca äcisejame teepi umle äbitame teeme poto cidi me.”

³² Puma cita ca Yoane Yeesu ne jeitnäjige egä, “Cane jepänine Aceji Seemo ne äina je cabucewe ca gimäe ele pana siige teeme papa cabu lenaja je. ³³ Cane umle lica ge tabe, yepä Acejiyame lui te cebine nätyepepi biname bine niiye ca äcisejame, tabe najepi egä, ‘Maane lui me papa cabu pa jepänepi Aceji Seemo te äina je siige teeme papa cabu lenaja je, tabe peese nyene, lui te biname bine Aceji Seemo ca pagege äciseja.’ ³⁴ Cane siige ai mule ne tepänumene, siige jeitnäjenine, egä tabe peese nyene Acejiyame me Bägrä.”

Yeesu me Niinäce Abiberäja Bägrä

³⁵ Nuuja bimu cabu Yoane niiye ca äciseja biname cääri cuta puga ge teeme neeneni abiberäja bägrä cama. ³⁶ Tabé liba Yeesu ne jepänige teebibine äsuplengta je, tabe jaajige egä, “Ire, Acejiyame me Maamoi peese nyene!” ³⁷ Teeme neeneni abiberäja bägrä cina liba äätecijige tabe apu iicana je, teepi Yeesu me ingwe poto ca aacliffe. ³⁸ Yeesu tatastrongtige, jäätäpnige teeme bau me otni je, äätemlige egä, “Baa, weene ngena ne jirngeniye?” Teepi jejäsi egä, “Raabi, maane luma naanajinige?” (Raabi me abocломта mene lui ‘Abiberäja biname.’) ³⁹ Tabé jaajige egä, “Siclege

päpäname.” Teepi aaclige, siige jepänäsi teeme lenaja puupu ne. Ai mule te äbitige mämle bimu me, siige teepi pui bimu ne epiräsi Yeesu cama lenaja je.

40 Yoo, Yoane me mene lui neenen biname cina äätecijige, siige Yeesu cama aaclige, teeme yepä lui Andrea tage. Andrea lui Simona Peteru me igane ge. **41** Teeme otni ingwe ca ge, tabe niinäce teeme naane Simona ne jirngige, jejige egä, “Cine Mesaya ne bii jepänago. Tabe peese nyene biname, lui te biname bine niiya cabu ca cirege äsecrera.” (Mesaya me abocломta lui yepä gyene Keriso cama.) **42** Siige Andrea te Simona ne Yeesu bau me ecanige. Yeesu ire acitige teeme cabu me, jejige egä, “Maane lui Simona säte, Yoane me bägrä. Cane meeбine ngii naainenine Keepa ca.” (Keepa Griik mene ca lui Peteru, lui me abocломta mene egä ‘Kula’.)

Yeesu Ala Taasoglicige Pilipo naabine Natanaela

43 Nuuja bimu Yeesu ngene jotwanige Galilaya probins me otnime. Puma cita ca tabe Pilipo ne jepänige, jejige egä, “Tädi cane cama otnime!” **44** Pilipo lui Betesaida ceweyame ge, Andrea naabi Simona luma cita ca ge. **45** Pilipo Natanaela ne jepänige, jejige egä, “Cine pui biname ne jepänisi, Moose lui poto cidi me ituge Cotre cabu mene iicana, piiyepu cuta Acejiyame me mename biname cina lui poto cidi me ituge oogära. Tabe lui Yeesu sine, Yoosepa me bägrä Nasareta babo cewe cabu ca.” **46** Natanaela Pilipo ne itemlige, “Nää, nuuja miji gwidape miji gyene pepu papa

cewe ca otni Nasareta liiyepu?” Pilipo jejige egä, “Maane tädi aimä pääpäname!” ⁴⁷ Yeesu liba jepänige Natanaela ne teeme bau me otni je, tabe jiicige teeme poto cidi me egä, “Ai biname lui toraca Israela biname gyene. Teeme cabu nuuja walya lica gyene.” ⁴⁸ Natanaela Yeesu ne itemlige egä, “Maane lipu umle gäte cane?” Yeesu jejige egä, “Cane niinäce meebleine nääpänine piigi uli gawe je, Pilipo ingwe ca ala naasoglicige.” ⁴⁹ Puma cita ca Natanaela teebine jejige egä, “Abiberäja biname, maane Acejiyame me Bägrä gäte! Maane Israela biname bime mope biname gäte!” ⁵⁰ Yeesu Natanaela ne jejige, “Maane naace name pi cebine nätrungenite, ingle cane lipu naajine, egä cane meebleine nääpänine piigi uli gawe je. Ai puu matikäli mule gyene, yepä ebä pagege maane modamoda mule bine pääpänenä. ⁵¹ Cane toraca jijenine weebibine, egä weene cabucewe ne pagege pääpäna iitneji, siige Acejiyame me mename seemo cina page yaaclepi cabu me cuta puma cita ca page täinetnepi biname cabu me, Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji.”

2

Atejäclmuta Soriyomu Kaana Cewe je

¹ Nesaē bimu ingwe gaabe ca atejäclmuta soriyomu puga ge Kaana cewe je Galilaya probins ngalebora. Yeesu me mage puga ge, ² cuta Yeesu ne teeme abiberäja bägrä cama ituge ala asogleca. ³ Biname cina liba deedei loolo cabu jage, waina niiye te piba apirige. Puma cita ca Yeesu me mage te teebine jejige egä, “Teeme waina niiye lica

gyene.” ⁴ Yeesu teeme mage ne jojige, “Magebi, maane cebine gone jaji cane ngena wawename. Cäme padare te lica bii tatyaramtige.” ⁵ Yepä mage te kaakesea bägrä bine jejemige egä, “Weene jeweneye, Yeesu ngena täüpume jijenininige.”

⁶ Teeme Israela biname bime cotre puga ge teepi lipulipu äcisejame cude gwidape oomlana cabu ca. Ai ingle name pi pui mete cabu puga ge kula ca wawenäneji siks modamoda niiye ängärena gwidape; teepi iyeta ibibi ge yepä hanred liita niiye täüpume. ⁷ Puma Yeesu kaakesea bägrä bine jejemige, “Weene ai bine niiye jengäremeyel!” Teepi siige jengärimisi, ngälu tapananinisi. ⁸ Piba tabe teebibine jejemige, “Weene niiye siiteye ängära gwidape cabu ca, ecaneye deedei ire atwi biname bau me.” Siige kaakesea bägrä cina ängära gwidape cabu ca niiye siitisi, ecanisi deedei ire atwi biname bau me. ⁹ Tabe liba mite eglige, niiye te uja waina niiye me bäbitige. Laatibi siitisi niiye ne, teepi umle ge, egä waina niiye luma cita ca gyene, yepä deedei ire atwi biname te tabe umle lica ge. Peei name pi tabe ala tesoglicige mamye rooriye ne, ¹⁰ jejige egä, “Mime mule gyene soriyomu biname bine miji waina niiye niinäce ceera, siige teepi liba bucurage yääänäjimus, ingwe ca piba yääcäranemusi papa waina niiye. Maane lipulipu miijirage waina niiye ne ewetnite ceräcerägääbü ceerame?”

¹¹ Yeesu ai teeme niinäcerage ciitaca mule ne jewenige Kaana cewe je Galilaya probins ngalebora. Apu pi tabe teeme kokre ne eboclomtige, siige teeme abiberäja bägrä cina teebine jitrunksi.

12 Ai ingwe gaabe ca Yeesu ädige Kaprenauma cewe me teeme mage, iganewale piiyepu abiberäja bägrä cama. Teepi puga icrajige nesae bimu cama.

*Yeesu Ädige Iiwäreja Mete me
(Matayo 21:12-13; Mareko 11:15-17; Luuka 19:45-46)*

13 Israela biname bime äsuplengta soriyomu padare te liba mameta ge Yeesu piba ädige Yerusalema me. **14** Puma tabe abacitige iiwäreja mete caale bora me, siige jepänimige biname bine kau, maamoi piiyepu gimäe ele bine aletnena je iiwäreja tääpume. Tabe cuta jepänimige rarekaake äbäsuwäja biname adnatäreji ge teeme dade gome. **15** Puma cita ca tabe seea bine sigu jewenimige, siige teebibine teeme kau piiyepu maamoi cama iyecräjemige iiwäreja mete caale bora ca. Piba tabe rarekaake äbäsuwäja biname bime rarekaake bine jeglemeläjimige gawe cabu me piiyepu teeme dade bine eboclomäjimige. **16** Gimäe bine lui cina alename saawadanemusi, tabe teebibine jejemige egä, “Gimäe bine isemeye! Weene cäme Babe me mete ne gone jeweneniyе aletnaletna puupu me!” **17** Abiberäja bägrä cina liba jepänisi, Yeesu ngena jewenige, teepi ngene jotwinisi mene lipu oogäräneji gyene egä, “Cäme ngenecu nabenige Acejiyame me mete tääpume.”

18 Israela modamoda biname cina liba jepänisi Yeesu ngena jewenige, teepi itemlisi egä, “Maane ngena ciitaca mule ne jewenenite cine päpäname, egä määme conocäco pisi nyene ai mule ne wawename?” **19** Yeesu jejemige egä, “Ai iiwäreja mete

ne yiigarecepeye. Cane te nesae bimu cama cääri pa yaarangepene.” ²⁰ Teepi teeme mene ingle ne opo lica ewatnisi, siige jejisi egä, “Ai iiwäreja mete ne lui footisiks kämäge ngalebora erangujisi. Nää, maane te nesae bimu cama pa perangepi?”

²¹ Yepä Yeesu pui iiwäreja mete poto cidi me lica jiicuji, yepä tabe teeme tääpe poto cidi me jiicuji. ²² Ingwe gaabe ca tabe liba budre cabu ca arpinantiji, teeme abiberäja bägrä cina piba ngene jotwinujisi teeme ai mene, siige teepi jitprungujisi lui mene oogäräneji gyene, cuta teepi jitprungujisi Yeesu ngena ituge iicana.

Yeesu Umle Gyene Biname cina Lipu Gemi

²³ Yeesu liba Yerusalem je puga ge äsuplengta trii padare cabu, bucurage biname cina teebine jitprungisi, teepi lipu jepänisi tabe lui ciitaca mule bine jewenimige. ²⁴ Yepä Yeesu lica awabudnitige biname bime bau me, ingle tabe umle ge, teepi iyeta lipu gemi. ²⁵ Yeesu singi lica ge nuuja te teebine umle wawename, egä biname lipu gemi, ingle tabe iyeta umle ge teeme poto cidi me.

3

Yeesu piiyepu Nikodemo

¹ Puga ge yepä Parisea sigu biname ngii Nikodemo. Tabé Israela biname bime yepä mutre biname ge. ² Cijiye cabu tabe Yeesu bau me ädige, jejige egä, “Raabi, cine umle gemi, egä Acejiyame te meebine näättyepuji abiberäjame. Nuuja te äblicäco gyene apu ciitaca mule bine wawenena maane lui bine jewenenemite, liba Acejiyame lica gyene teta cama.” ³ Yeesu teebine

jejige egä, “Cane toraca naajenine, biname te liba kirece lica laplimluge, tabe äblicäco äbita biname me, Acejiyame lui ne yaacanuge.” ⁴ Yepä Nikodemo Yeesu me mene opo lica ewatnige, siige itemlige egä, “Babo biname te lipulipu cääri laplimluge? Tabe äblicäco mage me came bora me abacita cuta cääri aplimla täüpume!” ⁵ Yeesu jejige egä, “Cane toraca naajenine, biname te liba lica birige aplimla niiye piiyepu Aceji Seemo cabu ca, Acejiyame te lica teebine acana. ⁶ Biname me tääpe laplimluge mage cabu ca, yepä Acejiyame me Seemo te teeme seemo ne ireclota yääcärufe. ⁷ Peei name pi cälu te gone näätuge, cane lipu naajine, egä weene miiji kirece aplimla. ⁸ Buuwe te singi liiye yene, tabe piiyeme jääpwäjuge. Weene mumwämu itecijinuge, yepä weene umle lica gemi, luma cita ca tädenige coo liiyeme ädenige. Pepu gyene biname bime täüpume, lui cina Aceji Seemo cabu ca laplimli-ninusi.”

⁹ Nikodemo Yeesu ne itemlige, “Peei lipu gyene?” ¹⁰ Yeesu jejige egä, “Maane Israela biname bime abiberäja biname gäte, maane lipulipu umle lica gäte ai poto cidi me! ¹¹ Cane toraca naajenine meeble, egä cine jiicemusi, cine lui täüpume umle, cuta jaaitnimusi cine lui bine jääpänimusi, yepä weene lica yaacatuye cime mene ne. ¹² Weene cebine lica nätrunguye, cane liba jijananinune ai gawecewe me mule poto cidi me; weene piba lipulipu cije ätrunga cebine, cane liba jijananinune cabucewe me mule poto cidi me. ¹³ Nuuja te lica ituge otni cabucewe me, yepä Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji,

tabe taatu ge.

¹⁴ Moose te daapo taatu cewe cabu cobyame ne ewepäntuji cabu me. Lui cina pui cobyame cabu me ire acranininujisi, teepi ireclota icrajuji. Cuta pepu pana pagege baarge uli cabu awepenta teebine, Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, ¹⁵ siige iyeta lui cina teebine jäätprungusi, teepi iyeteta ireclota ne birige päpäna. ¹⁶ Acejiyame te epu babo singi ge biname bime tääpume, egä tabe teeme japurage Bägrä ne tityepuji, siige laati te liba teebine jäätprunguge, tabe lica birige apesera yepä tabe iyeteta ireclota ne päpäna. ¹⁷ Acejiyame te lica teeme Bägrä ne tityepuji ai gawecewe cabu me biname bine atraname niiya puupu cabu me otnime, yepä tabe naace tääpume tityepuji tabe teebibine niiya cabu ca äsecrerame. ¹⁸ Laati te teebine jäätprunguge, Acejiyame te lica pui biname ne jaatranuge. Yepä laati te lica jäätprunguge teebine, pui biname ne uja ituge atrana, ingle tabe lica ituge ätrunga acita Acejiyame me japurage Bägrä me ngii cabu me. ¹⁹ Teepi atranäneji gemi, ingle apaclryera te itu täduji ai gawecewe cabu me, yepä teepi singi lica ge apaclryera tääpume; teepi krokeciyiye tääpume singi, ingle teeme mule lui niiyarage gemi. ²⁰ Iyeta lui cina niiyaniya mule bine jaawenimus, teepi apaclryera ne jäägyusi. Teepi lica saacluge apaclryera cabu me, cije apaclryera te teeme mule bine jaawabudnemuge. ²¹ Yepä laatibi toraca mule bine jaawenimus, teepi apaclryera cabu me saacluge, siige apaclryera te jaawabudne-muge, egä teepi lui mule bine jaawenimus, Acejiyame me

singi ibi gemi.”

Yeesu piiyepu Yoane Niiye ca Äciseja Biname

²² Ai ingwe gaabe ca Yeesu teeme abiberäja bägrä cama ädige Yuudea probins cabu me. Tabe puga teta cama enajige matikolä padare cabu, biname bine niiye ca jicisäjemige. ²³ Yoane cuta niiye ca biname bine jicisäjemige cewe ngii Aenona je lui Salima cewe mameta ge, ingle baborage niiye puga ge, siige biname cina totninisi Yoane bau me niiye ca äciseja täüpume. ²⁴ Yoane ne camu ge pui padare cabu krokeciyi mete cabu me äsinglenta.

²⁵ Puma cita ca Yoane me abiberäja bägrä cina gije abacitinisi yepä Israela biname cama äcelame teeme Israela biname bime äciseja mule poto cidi me, teipi lipulipu cude gwidape cabu ca kälyä läbitaninusi. ²⁶ Siige teipi seclige Yoane bau me, jejisi egä, “Abiberäja biname, maane cama lui biname tage Yoridana baduge nuuja poto doro ca, maane lui ne teitnäjumete, tabe cuta page biname bine niiye ca jicisäjenenemige, siige bucourage cina piiyeme otnenininisi teeme bau me.” ²⁷ Yoane jejemige egä, “Nuuja biname te äblicäco pepu mule ne acata, Acejiyame te liba lica yääcäruge teebine. ²⁸ Weene weemämu ituge ätecija, cane lipu itu jiicepene, egä cane Keriso lica gäne, Acejiyame te lui ne ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrerame, yepä cebine teeme niinäce gaabe me ituge ätyepa. ²⁹ Mamye magebi lui mamye rooriye tääpu mwene. Yepä mamye rooriye me biname lui te jaaclajutuge teeme gome, teeme mene jäätécijuge, tabe gege birige teeme tage-pogogo ätecijame. Yeesu lui mamye rooriye pana

gyene, pee name pi cane babo gege gäne teeme täüpume. ³⁰ Tabé miiji baborage me äbita, cane matikolä me äbita.

³¹ Lui te cabucewe ca täduji, tabe sine baborage iyeta bime cabu ca. Lui te gawecewe cabu ca gyene, tabe gawecewe tääpu myene, siige gawecewe mule poto cidi me jiicemimuge. Yepä cabucewe ca lui te täduji, tabe baborage gyene iyeta poto bime bau ca. ³² Tabé eei bine jeitnäjenenemige, tabe lui bine ituge päpänena piyepu tabe lui poto cidi me ituge ätecijana, yepä biname cina lica ecatisi teeme aitneja ne. ³³ Yepä laati te liba yaacatuge teeme mene ne, tabe jaawabudnituge, egä Acejiyame lui toraca gyene. ³⁴ Acejiyame lui ne tityepuji, tabe Acejiyame me Mene jiicemimuge, ingle Acejiyame te teebine Aceji Seemo iyeta teeme kokre cama ituge ceera. ³⁵ Babe te singi gyene teeme Bägrä täüpume, siige iyeta gwidape ituge acrana teeme ime cabu. ³⁶ Laati te Bägrä ne jäätprunguge, tabe iyeteta ireclota ne jääpänuge. Yepä laati te Bägrä ne lica jäätprunguge, tabe pui ireclota ne lica jääpänuge, yepä Acejiyame me claabe te yaanajuge teeme cabu.”

4

Yeesu piiyepu Samariya Magebi

¹ Parisea sigu biname cina itecijemige, egä Yeesu bucourage biname bine niiye ca jicisäjemige, Yoane nesae bine; cuta teeme abiberäja bägrä bucourage ge, Yoane me nesae ge. ² Puu Yeesurage te biname bine lica jicisäjemige yepä teeme abiberäja bägrä cina. ³ Yeesu liba umle äbitige, egä Parisea

sigu biname cina umle bääbitininisi ai poto cidi me, tabe Yuudea probins ne ebmalige, ädige Galilaya probins cabu me.⁴ Tabe miiji ge Samariya probins cabu ta otni Galilaya probins ne oomlaname.

⁵ Tabe liba ädige, tabe atyaramtige yepä Samariya cewe ngii Suuka me. Pui cewe lui calwacupi mameta gyene, Yakobu lui calwacupi teeme bägrä Yoosepa ne ecäruji. ⁶ Yakobu me niiye cupicu cuta puga ge. Yeesu worämu te joomlige, ingle lecaleca padare lipu otnige, siige tabe adnatige cupicu gome. Pui lui bimu duusa ge.

⁷ Puma cita ca yepä Samariya magebi te toclige niiye iitaname. Yeesu jojige egä, “Cäme niiye niiti nanime!” ⁸ Abiberäja bägrä puga lica ge. Teepi cewe me beclige deedei aleiname. ⁹ Siige magebi te Yeesu ne jejige egä, “Maane lui Israela biname gäte, maane lipulipu najite cane Samariya magebi te määme niiye iitaname?” Tabe naace popi apu jejige, ingle Israela biname piiyepu Samariya biname teepi cude padare ge. Teepi gigri deedei gwidape bine lica jääbämuyäjimus.

¹⁰ Yeesu magebi ne jojige egä, “Maane liba umle cirege, egä Acejiyame te ngena bine miiji gyene ceera piiyepu cane laasi näne lui te meeble niiye tääpume näätinärine, maane nätinärejite, cane ireclota niiye nääcärejine meeble.” ¹¹ Magebi te jejige, “Babo biname, cupicu lui uuuglerage gyene, cuta määme iitana gwidape lica gyene; luma cita ca pui ireclota niiye ne siitenite? ¹² Nää, maane baborage gäte mime kaakesaare Yakobu bau ca, ai cupicu ne lui te nicärinuji? Tabe ama cita ca

niiye ne senajenäjumi, cuta teeme bägrä cina piyepu cuta teeme ngeerangera cibu cina.” ¹³ Yeesu jojige egä, “Iyeta, lui cina ai niiye ne enenisi, pagege cääri niiyemecewe jajwi. ¹⁴ Yepä laati te yaanuge, cane lui niiye yääcärune, tabe ingwe ca lica pagege niiyemecewe jajwi. Cane lui niiye yääcärune, teeme cabu waja me läbituge, siige tuudrufe iyeteta ireclota täüpume.” ¹⁵ Piba magebi te jejige, “Babo biname, näcäri pui niiye! Piba ingwe ca cane lica pagege niiyemecewe jajwi, cuta lica pa twaatnepene aimaa niiye iitanename.”

¹⁶ Yeesu jojige egä, “Äte, määme rooriye ne serwojuti!” ¹⁷ Tabo jejige egä, “Eewe, cäme rooriye lica gyene.” Yeesu jojige egä, “Toraca gyene, maane lipu najite, egä määme rooriye lica gyene. ¹⁸ Maane niinäce faib rooriye bine yaawadanemepete, pagebo rooriye ne ecananenite, määmerage rooriye lica gyene pee. Maane pee toraca najite.” ¹⁹ Magebi te Yeesu ne jejige egä, “Babo biname, cane ngene ca naagline, egä maane Acejiyame me mename biname gäte. ²⁰ Cine Samariya biname bime kaakesaare cina ai podo cabu irecu lätumutanininusi Acejiyame bau me, yepä weene Israela biname cina jiicuye, egä Acejiyame ne miji Yerusalema taatu je awejena. Maane lipu ngene jotwananenite ai poto cidi me?” ²¹ Yeesu jowecnistige egä, “Cäme mene nacati, padare te pa tädepi, biname cina liba lica Acejiyame bau me pagege irecu ätumuta ai podo cabu coo Yerusalema je. ²² Weene Samariya biname toraca umle lica gemi, weene laati bau me irecu lätumutanininuye, yepä cine Israela bi-

name cina umle gemi, cine laati bau me irecu lätumutanininago, ingle Israela biname bime cabu ca gyene biname, lui te pagege biname bine niiya cabu ca äsecrera. ²³ Padare te tädenige – siige uja bii tatyaramtige – liba toraca irecu ätumuta biname cina Acejiyame bau me pagege irecu ätumuta teeme seemo ca piiyepu toraca ngene atwanena cama. Apu irecu ätumuta biname tääpume Acejiyame singi gyene. ²⁴ Acejiyame lui Seemo gyene, siige laatibi teeme bau me irecu lätumutanininusi, teepi miji irecu ätumuta teeme seemo ca piiyepu toraca ngene atwana cama.”

²⁵ Puma cita ca magebi te Yeesu ne jejige egä, “Cane nata umle gäne, egä Mesaya, lui ne yaainusi Keriso ca, pagege otni, siige tabe te iyeta gwidape bine mime bau me pagege abocломäja.” ²⁶ Yeesu jojige egä, “Cane age sâne pui biname, lui te mene naajanenine.”

Abiberäja Bägrä cina Täcnärige

²⁷ Puirage padare cabu abiberäja bägrä cina tatyarige, călu te jitemige, liba Yeesu ne jepänisi magebi cama mene iicema je. Yepä nuuja te lica itemlige, egä tabe ngena tääpume singi, cuta magebi cama ngena tääpume mene jiicemenige.

²⁸ Puma cita ca magebi te teeme niiye iitana gwidape ne ebmalige cupicu gome, oclige babo cewe me, siige biname bine jejemige puma egä,

²⁹ “Naaclege biname ne päpäname, lui te umle gyene iyeta, cane ngena ituge wawenetnäja. Nää pama Keriso sine, Acejiyame te lui ne ätyepame biname bine äsecrerame niiya cabu ca?” ³⁰ Siige teepi babo cewe ne sebmalisi, Yeesu bau me seclige.

³¹ Magebi te liba babo cewe jage, abiberäja bägrä cina piba Yeesu ne jejisi egä deedei äbitame. ³² Yepä tabe jejemige egä, “Cäme piti nemi deedei loolo me, weene lui tääpume umle cäco gemi.” ³³ Abiberäja bägrä cina teemeteme jitranisi, egä nuuja biname te pama bii tewadimige deedei teeme loolo me. ³⁴ Yeesu piba jejemige egä, “Cäme deedei lui eei gyene, cane teeme singi ne wawename lui te cebine itu nätyepu piiyepu ämlitejame tabe lui kaakesea itu näcäruji cane wawename. ³⁵ Weene jiiceniye egä, ‘Cerämu fooa mabye piti nemi piiyeme ärucna padare oomlaname.’ Yepä cane jiicenine, egä calwacupi bine jepänemeye! Iyeta gwidape kuu cama gemi ärucna tääpume. ³⁶ Siige ärucna biname te page daremu ne jepänениge, kuu bine etomlecnenmige iyeteta ireclota tääpume. Siige ätema biname piiyepu ärucna biname teepi gigri gege äbitenäsi. ³⁷ Ai iicana lui toraca gyene egä, ‘Nuuja te yäätemuge, nuuja te yäärucnimeuge.’ ³⁸ Cane weebibine itu jityepipene ärucname, weene luma kaakesea lica ituge wawena. Poto cina ituge puma kaakesea wawena, weene yepä ärucna taatu memi.”

³⁹ Bucurage biname pui Samariya cewe cabu Yeesu ne jitru-ngisi, ingle pui magebi te lipu teebine jeitnäjige egä, “Tabe umle gyene iyeta cane lui bine ituge wawenetnäja.” ⁴⁰ Puma cita ca Samariya biname cina liba eclige Yeesu bau me, teepi jejisi teta cama lenajame, siige tabe puma enajige neenenri bimu cama. ⁴¹ Cerämu bucurage biname cina Yeesu ne jitprungisi, teepi liba itecijemige teeme mene. ⁴² Teepi pui magebi ne jojis

egä, "Siige page cine cerämu määme mene name pi taatu teebine lica jitrunge-nisi, ingle cine cinerage te bii nitecijinige teeme mene. Cine siige umle gemi, egä peese nyene biname, lui te biname bine pa yääsecräremepi niiya cabu ca."

Yeesu Miiji Jewenige Babo Biname me Bägrä ne

43 Neeneni bimu ingwe gaabe ca Yeesu Samariya probins ne sebmalige Galilaya probins cabu me ädige, teemerage cewe luma. **44** Tabé apu ituge iicana egä, "Acejiyame me mename biname ne yaacatusi iyeta poto ta, yepä lica teemerage cewe cabu je." **45** Yepä ai taje tabe liba Galilaya probins cabu me ädige, biname cina miijirage jewablisi, ingle teepi niinäce itu yaaclepi Yerusalema babo cewe me äsuplengta bimu ne ngene apecname; siige teepi puga jäätänenepesi, Yeesu ngena mule bine jaawenemepi.

46 Puma cita ca Yeesu Kaana cewe me acnenutige lui Galilaya probins cabu jage. Peese nyene pui cewe, tabe luma niinäce niiyerage ne waina niiye täüpume yaateplingtepi. Galilaya probins cabu Kaprenauma cewe je yepä Rooma gabmani babo biname puga ge, lui me bägrä pita cama ge. **47** Tabé liba itecijige, egä Yeesu Yuudea probins cabu ca tacnige Galilaya probins cabu me, tabe ädige, siige jejige tabe Kaprenauma cewe me otnime teeme bägrä, lui te budre mameta ge, teebine pita cabu ca miji wawename. **48** Yeesu teebine jejige, "Weene liba ciitaca mule piiyepu kokre mule bine lica jäätänenimuye, weene ätrunga lica birige." **49** Yepä tabe Yeesu ne jejige egä, "Yageyame, tädi watata, cije käme bägrä te budre

läbituge.” ⁵⁰ Yeesu jejige egä, “Äte acnenuti, määme bägrä te ireclota gyene!” Siige tabe Yeesu me mene jecatige, acnenutige teeme cewe me. ⁵¹ Tabe liba acnenutige, teeme kaakesea bägrä cina tee-bine potera jewenisi gaabe lamlecu je, jejisi egä, “Määme bägrä ireclota gyene.” ⁵² Siige tabe item-limige, egä lui padare cabu tabe gije abacitige miji äbitame. Teepi jejisi egä, “Birice bimu duusa kaake poto cidi ca gebale te piba sebmalumi teebine.” ⁵³ Babe te ngene jotwige, egä puirage padare cabu Yeesu piba najumi egä, “Määme bägrä ireclota gyene.” Siige tabe teeme binamewale cama Yeesu ne jitprungige.

⁵⁴ Ai lui neenen manu ciitaca mule gyene Yeesu wawename, tabe liba Yuudea probins cabu ca Galilaya probins cabu me tacnenutige.

5

Yeesu Yepä Biname ne Miji Jewenige Beteseda Cupicu Gome

¹ Ai ingwe gaabe ca Yeesu Yerusalema babo cewe me ädige Israela biname bime yepä soriyomu täüpume. ² Yerusalema lui kula ca atreji ge. Teeme yepä grana ne yaainusi Maamoi grana ca. Pui grana gome cupicu puga ge, lui awaclomteji ge faib caagecage toro mete ca. Heberu mene ca pui cupicu me ngii lui Beteseda. ³ Mete gawe me bucourage pita biname ge ätwitäneji: irecu määsumäsu biname, ernge niiyaniya biname, nu-uja poto tääpe budre biname. Teepi jaawagri-jusi niiye apineca padare ne, ⁴ ingle nuuja taje Yageyame me mename seemo te täinuge niiye ne

iibricname. Lui pita biname te niinäce läglenutuge niiye cabu me, niiye te liba lapinicuge, tabe miji läbituge teeme pita cabu ca.

⁵ Yepä biname puga ge, lui te pita cama senajenäjumi teetieit kämäge ngalebora. ⁶ Yeesu tee-bine jepänige ätwitäneji puma, siige tabe umle ge, egä tabe lecaleca padare pita cama itu senajenäjumi. Tabe puma cita ca itemlige egä, “Nää, maane singi gäte miji äbitame?” ⁷ Pita biname te jejige egä, “Babo biname, nuuja biname lica gyene cebine ätityerame cupicu cabu me acaname, niiye te liba tuudrufe. Cane liga cäme ca otnime läbitune, nuuja te uja luupluge.” ⁸ Yeesu jejige egä, “Arpinanti, määme waaku ne ecati, siige ädi!” ⁹ Tabe piba taatu miji äbitige, teeme waaku ne ecatige, siige ädige.

Yepä pui lui Sabade bimu ge. ¹⁰ Israela biname cina jejisi, lui te miji äbitige egä, “Ai lui Sabade bimu ge. Egäsu cotre gyene maane waaku ne acaname.” ¹¹ Tabe jejemige egä, “Lui biname te miji nawenige, tabe te najige cane waaku ne acatame siige otnime.” ¹² Teepi itemlisi egä, “Laasi nyene pui biname, lui te naajige maane waaku ne acatame siige otnime?” ¹³ Yepä lui te miji äbitige, tabe umle lica ge, egä laati tage, ingle bucurage biname puga ge, piiyepu Yeesu puma cita ca nuuja gome me uja äyeblingtuji. ¹⁴ Ingwe ca Yeesu liba teebine jepänige iiwäreja mete caale bora je, tabe jejige egä, “Maane siige miji gäte page. Ingwe ca niiya mule gone jaawenute, cije maane baborage niiya ne jäätänute.” ¹⁵ Puma cita ca pui biname te ädige, Israela biname bine

jejemige egä, “Pui lui Yeesu tage, lui te cebine miji nawenige.” ¹⁶ Siige puma cita ca Israela biname cina gije abacitinisi Yeesu ne sabe wawename, ingle tabe Sabade bimu cabu pita biname ne miji jewenige. ¹⁷ Yepä Yeesu teebibine jejemige egä, “Cäme Babe te iyeta padare cabu kaakesea jewenenige, cane cuta piiyepu miji kaakesea wawena.” ¹⁸ Yeesu me ai mene name pi Israela biname cina magerage singi äbitininisi teebine budre me aglime, ingle tabe Sabade cotre taatu ne lica jetropangtige, yepä tabe Acejiyame cama yepä me äbitige, teebine lipu Babe ca einige.

*Acejiyame me Bägrä me Conocäco Pisi Nyene
Gwidape bine Wawename*

¹⁹ Yeesu Israela biname bine jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä Bägrä te nuuja gwidape teemerage singi ca lica jaawenuge, yepä tabe ngena ne jäätänuge Babe te wawena je, tabe cuta pui ne jaawenuge. Babe te ngena ne jaawenuge, cuta Bägrä te pui ne jaawenuge. ²⁰ Babe te singi gyene Bägrä tääpume, siige jaawabuge iyeta gwidape, tabe lui bine jaawenimuge. Weene jepäniye Bägrä te pita biname ne lipu miji jewenige, yepä Babe te teebine cerämu poto modamoda kaakesea pagege awaba tabe wawenecame, weene lui cabu ca călu te pa jitäßipi. ²¹ Babe te lipu biname bine budre cabu ca cirege arpinera siige ireclota ceera teebibine, Bägrä te cuta piiyepu biname bine pagege ireclota ceera, tabe lui bime tääpume singi ceerame. ²² Babe te nuuja biname ne lica atrana, yepä tabe Bägrä ne ituge conocäco ceera atrana

tääpume ²³ naace tääpume biname cina teebine cuta opo gaabe me acitame, Babe ne lipu opo gaabe me yaacitusi. Laati te Bägrä ne opo gaabe me lica yaacituge, cuta Babe ne piiyepu opo gaabe me lica yaacituge, lui te Bägrä ne tityepuji.

²⁴ Cane toraca mene jijenininine, egä laati te cäme mene yäätecijuge, siige jäätprunguge teebine, lui te nätyepuji cebine, tabe iyeteta ireclota ne jääpänuge. Pui biname ne lica pagege atrana, ingle tabe uja ituge budre gaabe ne abmala, siige ireclota gaabe cabu ädenige. ²⁵ Cane toraca jijenininine, egä padare te tädenige – siige uja biiri tattyaramtige – budre biname cina liba Acejiyame me Bägrä me tagepogogo ätecija. Laatibi yäätecijemuge, teepi ireclota ne pa jääpänepesi. ²⁶ Babe te Bägrä ne yepä kokre ituge ceera, teeme lui pisi nyene biname bine ireclota ceerame. ²⁷ Cuta tabe Bägrä ne conocäco ituge ceera atrana tääpume, ingle tabe Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji. ²⁸ Cälu te gone jitinuge, egä padare te cire tädepi budre biname cina teeme tagepogogo ne ätecijame teeme gape bora ca, ²⁹ siige cire täsipesi puma cita ca. Laatibi mijimiji mule ituge waweneca, teepi ngälu cäco ireclota cabu me cire tarpinärepi. Yepä laatibi niiyaniya mule bine ituge waweneca, teepi atrana tääpume cire tarpinärepi teeme mule ibi daremu ne päpäname.”

Yeesu ne Aitneja

³⁰ “Cane cäme singi ca äblicäco gäne nuuja mule ne wawena. Cane jaatranimune, Babe te lipu najuge. Cäme atrana lui conocäco gyene, ingle cane cäme singi ne lica jaawenune yepä teeme

singi ne jaawenune, cebine lui te nätyepuji. ³¹ Cane liba cämämu laitnäjune, käme aitneja lui toraca lica birige. ³² Yepä pisi nyene nuuja biname, lui te cebine naitnäjenige. Cane umle gäne, egä teeme aitneja käme poto cidi me lui toraca gyene. ³³ Yoo, weene biname bine täätylepemepeye Yoane niiye ca äciseja biname bau me teeme mene ätecijame. Lui toraca gyene, tabe peei ne jaaitnäjepi. ³⁴ Cane nuuja singi lica gäne biname me aitneja tääpume, yepä cane ai ne naace name pi jiicenine, egä weene pagege ireclota ne päpäname. ³⁵ Yoane lui epu pana ge lampa liiyepu, lui te layenuge, siige yaapaclyäruge. Weene singi ge teeme apaclyera cabu matikolä padare lenajame. ³⁶ Tabé cebine naitnäjepi, yepä nuuja aitneja cuta pisi nyene, lui baborage gyene. Babe te lui kaakesea itu näcäruji cane wawename, siige cane lui kaakesea jewenenemine, pui cina naitnäjenisi cebine, egä Babe te cebine itu nätyepuji. ³⁷ Cuta piiyepu Babe lui te cebine nätyepuji, tabe cuta naitnäjenige. Weene teeme tagepogogo lica ituge ätecija piiyepu teeme opo lica ituge päpäna. ³⁸ Teeme mene te weeme cabu lica yaanajuge, ingle weene lica jäätrunguye Babe te lui ne ituge ätyepa. ³⁹ Weene Oogäräneji mene cabu ca abiberäjininiye, siige apu jingenininige, egä weene iyeteta ireclota ne peema cita ca jääpänuye. Yepä weene ngene ca lica egleniye, egä käme poto cidi me jiicenige. ⁴⁰ Weene äbwäricininiye käme bau me otnime ireclota ne päpäname.

⁴¹ Cane nuuja singi lica gäne biname cina cebine awepyeräjame. ⁴² Yepä cane umle gäne weeme

poto cidi me; cane umle gäne, weeme ngenecu bora nuuja singi lica gemi Acejiyame täüpume. ⁴³ Cane itu tädepene käme Babe me ngii cabu, yepä weene lica itu nawablepeye cebine. Nuuja te liba täduge teemerage ngii cabu, teebine weene jaawabluye. ⁴⁴ Cuta weene lipulipu ätrungame, ingle weemeweme awepyeräja ne jäärnguye, yepä weene eei awepyeräja ne lica jäärnguye, yepä taatu Acejiyame bau ca lui te täduge. ⁴⁵ Weene gone apu jinginuge, egä cane te cirege weebibine Babe me opo gaabe je aitneja. Eewe, weeme aitneja biname lui Moose sine, weene lui cabu me weeme ngene atwanena singi bine ituge acrana. ⁴⁶ Weene ligatoraca cire jäätungejiye teebine, weene cuta cebine piba nätrungejiye, ingle tabe käme poto cidi me ituge oogära. ⁴⁷ Yepä ingle weene teeme oogärännej mene ne lica jitrungejiye, peei name pi weene lipulipu ätrungame käme mene ne.”

6

*Yeesu Faib Tausen Biname bine Engärimige
(Matayo 14:13-21; Mareko 6:30-44; Luuka 9:10-17)*

¹ Ai ingwe gaabe ca Yeesu Galilaya sawa ne yuurige, Tiberiya sawa ca lui ne cuta einenisi. ² Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi, ingle teepi itu jääpänanepesi tabe teeme kokre ca pita biname bine miji wawenena. ³ Yeesu podo cabu me teeme abiberäja bägrä cama jegelige, siige puga adnatige. ⁴ Pui padare Israela biname bime äsuplenpta trii padare mameta ge. ⁵ Yeesu ire acitige, jepänige bucurage biname cina teeme bau

me otni je. Tabe puma cita ca Pilipo ne jejige egä, “Mine ai biname bime ibibi deedei luma jeletnenemisi?”⁶ Tabe ai lui naace tääpume jiicige Pilipo ne apicetnärame, yepä tabe umle ge, tabe ngena ne jewenenige.⁷ Pilipo Yeesu ne jejige egä, “Mine puu neeneni hanred silba rarekaake ca buluduu bine liba aletna je, poto cina erwäjinisi, poto cina abamutenisi.”⁸ Piba teeme nuuja abiberäja bägrä, Simona Peteru me igane Andrea te Yeesu ne jejige egä,⁹ “Ama pisi nyene yepä bägrä, lui me pití nemí faib buluduu piiyepu neeneni bumate cibu, yepä puu ibibi lica gemi iyeta ai biname bime tääpume.”

¹⁰ Pui cewe cabu puga ge babo baace. Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Biname bine jejemeye adnateräjame baace papa cabu,” siige teepi adnateräjige. Teepi iyeta lui faib tausen rooriye ge.¹¹ Yeesu buluduu bine ewadimige, Acejiyame ne eso ecäriga, siige biname bine ecäremige, lui cina adnatäreji icrajimige puma. Tabe cuta cibu ecäremige, siige teepi erwäjimisi, teepi luma ngälu singi ge.¹² Teepi liba iyeta ngene jeglemige, Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Deedei, cibu pacupacu etomle-cmeye iyeta, nuuja ne gone yaabmaluye.”¹³ Teepi siige etomlecmisi, lui deedei pacupacu abmalininisi pui faib buluduu cabu ca, biname cina liba erwäjimisi, siige twelb diiba bine jengärimisi apaname.

¹⁴ Biname cina liba jepänisi ai ciitaca mule ne, Yeesu lui jewenige, teepi jiicisi egä, “Toraca, ai lui Acejiyame me pui mename biname gyene, mine lui ne jewagrijenisi otnime.”¹⁵ Yeesu umle ge egä, “Teepi teeme singi ca cebine acitame naweninisi

mope biname tääpume, yepä cäme singi lica ge.”
Siige tabe cääri taatu ädige podo cabu me.

*Yeesu Niiye papa cabu Otnige
(Matayo 14:22-33; Mareko 6:45-52)*

¹⁶ Liba mämleteca me, abiberäja bägrä cina piba podo cabu ca täinitnige, sawa ligi me eclige, ¹⁷ poo cabu me acetnärige, siige sawa ne yuurisi Kaprenauma cewe me äcnärame. Teepi liba sawa cabu jage, ciiye te piba tumlige, yepä Yeesu cäro camu ge teeme bau me atyaramta. ¹⁸ Buuwe te kokre cama tipwäljige, siige uule kuu cina modamoda me äbitininisi. ¹⁹ Abiberäja bägrä cina liba poo ne biiri ewäcisi faib kilomiita pana padare me doro cabu ca, teepi puma cita ca jepänisi Yeesu ne niiye papa cabu otni je poo gome me, siige teepi mage wälu ge. ²⁰ Yepä Yeesu teebibine jejemige egä, “Wälu gone, cane säne!” ²¹ Piba teepi singi ge teebine acenutame, siige piba taatu poo te doro ne joomlige, teepi liiyeme singi ge otnime.

Biname cina Yeesu ne Jirngisi

²² Nuuja bimu cabu lui biname cina sawa nuuja poto doro cabu itu tabmalimesi, teepi umle äbitininisi egä, “Yepä taatu poo lui te birice aga ge, abiberäja bägrä cina pui gaabe suurumesi sawa nuuja poto doro me, cuta Yeesu teta cama lica tädumi.” ²³ Piba poto poo cina seclige Tiberiya cewe cabu ca eeyeme, teepi luma deedei bine serwäjimumesi, Yageyame te lui deedei tääpume Acejiyame ne eso secärumi. ²⁴ Lui cina puga ge piiyepu lui cina seclige, teepi liba umle äbitininisi egä, “Yeesu ama lica gyene, cuta abiberäja bägrä

lica gemi,” teepi poo cabu me acetneräjinini, Kaprenauma cewe me yuurisi Yeesu ne ärngime.

Yeesu Lui Ireclota Deedei Gyene

²⁵ Lui biname cina Yeesu ne jirngisi, teepi teebine puma jepänisi sawa nuuja poto doro je, siige itemlisi egä, “Abiberäja biname, maane cuta liba tädite aima?” ²⁶ Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä weene cebine naace name pi lica närgeniye, ingle weene ciitaca mule bine itu tepänanemumeye käme bau ca. Yepä weene naace popi närgeniye, ingle weene ibibi deedeli bine serwäjimumeye. ²⁷ Weene gone watata deedeli bine jäärngemuye, yepä eei deedeli ne jirngepeye, lui te iyeteta ireclota biname bine yääcäranemuge. Lui te Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji, tabe te pa icäripi weebibine pui deedeli, ingle Aceji Babe te teebine ituge conocäco ceera pee i ne wawename.” ²⁸ Teepi Yeesu ne itemlisi egä, “Cine miji ngena wawena, egä cine Acejiyame me kaakesea bine jaawenimusi?” ²⁹ Yeesu jejemige egä, “Peei lui Acejiyame me kaakesea gyene weeme cabu, egä weene cebine nätrungeniye, tabe lui ne nätyepuji.” ³⁰ Teepi jejisi egä, “Maane ngena ciitaca mule ne jewenenite cine päpäname siige cine piba meeble ätrungame? Maane ngena jewenenite? ³¹ Maane lipu gäte cibibine maana deedeli ceerame, cime kaakesaare cina lui deedeli bine serwäjenanemumesi daapo taatu cewe cabu je. Oogäräneji mene te jiicenige ai poto cidi me egä, ‘Acejiyame te cabucewe ca teebibine deedeli secäranemuji.’ ”

³² Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine, egä Moose cabucewe ca weebibine deedei lica icäraninuji, yepä käme Babe te toracarage deedei cabucewe ca sicäraninuge. ³³ Acejiyame me deedei lui tabe sine, cabucewe ca lui te täduji biname bine ireclota ceerame.” ³⁴ Teepi puma cita ca Yeesu ne jejisi egä, “Babo biname, maane pui deedei iyeta padare cabu nicäranipi.” ³⁵ Yeesu jejemige egä, “Cane sâne pui ireclota deedei. Lui te käme bau me täduge, tabe lica pagege loolomecewe jajwi. Cuta lui te cebine nätrunguge, tabe lica pagege niiyemecewe jajwi. ³⁶ Yepä cane weebibine ituge jaji, egä weene itu näpänanumeye cebine, yepä weene ätrunga lica gemi. ³⁷ Iyeta lui käme Babe te näcäranuge, teepi käme bau me saacluge, piiyepu laati te käme bau me täduge, cane lica yääyecräjune. ³⁸ Cane cabucewe ca lica tädujine käme singi ne wawename, yepä cane tädujine teeme singi ne wawename, lui te cebine nätyepuji. ³⁹ Piiyepu lui te cebine nätyepuji, tabe singi gyene, egä cane nuuja ne lica apesera tabe lui cebine ituge ceera, yepä cane teebibine ireclota cabu me cire yaarpinäremepene ceräcerägääbu bimu cabu je. ⁴⁰ Käme Babe te singi gyene, egä iyeta lui cina näpänusi cane teeme Bägrä ne piiyepu nätrungusi, teepi iyeteta ireclota ne cire jääpänepesi piiyepu cane teebibine cire yaarpinäremepene ceräcerägääbu bimu cabu je.”

⁴¹ Israela biname cina gije abacitinisi Yeesu ne äingejame, ingle tabe lipu jiicige egä, “Cane sâne deedei, lui te cabucewe ca tädujine.” ⁴² Teepi jiicisi egä, “Cije ai lui Yeesu lica gyene, Yoosepa

me bägrä. Cine umle gemi teeme mage babe. Cije tabe piba lipulipu jiicenige, egä tabe cabucewe ca itu täduji.” ⁴³ Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene peei äingeja mene ne ebmaleye! ⁴⁴ Nuuja te äblicäco käme bau me otni, liba Babe lui te cebine nätyepuji, teebine lica taawenuge käme bau me otnime, siige cane teebine ireclota cabu me cire yaarpinantepene ceräcerägääbu bimu cabu je. ⁴⁵ Acejiyame me mename biname cina itu yoogärujisi egä, ‘Acejiyame te iyeta biname bine pagege abiberäja.’ Iyeta lui cina Babe ne jäätcejusi, teeme bau ca labiberäjininus, teepi käme bau me saacluge. ⁴⁶ Ai lui naace tääpume lica gyene, egä nuuja te ituge Babe ne päpäna, yepä tabe taatu lui te Babe bau ca täduji, tabe te teebine ituge päpäna. ⁴⁷ Cane toraca jijenininine: laati te birige ätrunga, tabe ireclota ne jääpänuge.

⁴⁸ Cane lui ireclota deedei gäne. ⁴⁹ Weeme kaakesaare cina daapo taatu cewe cabu puu maana deedei ne serwäjenanemumesi, yepä teepi budre täbitenäjimesi. ⁵⁰ Yepä laati te liba yaarwuge cabucewe ca lui deedei te täduge, tabe budre ne lica jääpänuge. ⁵¹ Cane age sâne pui ireclota deedei, cabucewe ca lui te tädujine. Laati te liba ai deedei yaarwuge, tabe iyeteta yaanajuge. Cane lui deedei ceera, käme tääpe gyene, cane lui ne pagege äyemela biname cina iyeteta ireclota ne päpäname.”

⁵² Puma cita ca Israela biname cina giye abacitinisi teemeteme atraname egä, “Tabe lipulipu mibibine teeme tääpe ceera mine arwime?” ⁵³ Yeesu jejemige egä, “Cane toraca

jijenininine: weene liba cäme tääpe ne lica yaarwuye, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, piiyepu liba lica cäme uudi ne yaanuye, weeme cabu ireclota lica birige. ⁵⁴ Yepä laati te cäme tääpe ne yaarwuge piiyepu cäme uudi ne yaanuge, tabe iyeteta ireclota ne jäätänuge, siige cane teebine ireclota cabu me cire yaarpinantepene ceräcerägääbu bimu cabu je. ⁵⁵ Cäme tääpe lui toraca deedei gyene, cäme uudi lui toraca niiye gyene. ⁵⁶ Laati te cäme tääpe ne yaarwuge, cäme uudi ne yaanuge, tabe cäme cabu yaanajuge, cane teeme cabu nanajuge. ⁵⁷ Ireclota Babe te cebine nätyepuji, siige cane teeme cabu ca ireclota ituge päpäna. Pipu pi laati te cäme tääpe ne yaarwuge, tabe cäme bau ca ireclota ne jäätänuge. ⁵⁸ Ai pui deedei gyene, cabucewe ca lui ituge otni. Ai lui epu deedei lica gyene, weeme kaakesaare cina lui ne serwanenanumesi, yepä teepi äblicäco ge budre cabu ca uuocratna. Yepä laati te ai deedei yaarwuge, tabe iyeteta yaanajuge.”

⁵⁹ Yeesu iyeta ai mene jiicemige Kaprenauma cewe je, tabe liba biname bine ebiberäjimige teeme abasecretna mete cabu.

Mene Iyeteta Ireclota tääpume

⁶⁰ Yeesu ne lui cina ingwe icwisi, teepi liba itecijemige ai mene, teeme bucourage cina jiicisi egä, “Ai abiberäja lui mage mäpurage gyene. Laati te miji gyene ai ne acatame?” ⁶¹ Nuuja te Yeesu ne lica jejige, yepä tabe umle äbitige, teepi ngena poto cidi me jitranisi, siige tabe itemlimige egä, “Nää, cäme abiberäja te weebibine niiya opo me jiwenininige? ⁶² Cije piba lipu gyene, weene liba

äpäna je Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji acnenuta cabucewe me, tabe luma niinäce ituge. ⁶³ Aceji Seemo te biname bine ireclota me jaawenimuge, teepi teeme ca äblicäco nuuja gwidape wawena. Cane lui mene bii jijananinine, Aceji Seemo piiyepu ireclota cama. ⁶⁴ Yepä weene poto cina cebine lica näatrungiye.” Yeesu ai mene naace name pi jiicige, ingle tabe ujarage umle äbituji, laati bemi lica teebine ätrunga piiyepu laati te teebine budre me pa jaawabepi. ⁶⁵ Puma cita ca tabe cääri jiicige egä, “Ai ingle name pi cane bii jiji-nine weebibine, egä nuuja te äblicäco gyene cäme bau me otni, Babe te liba lica teebine jaawenuge otnime.”

⁶⁶ Yeesu me ai mene name pi bucurate teeme ingwe ca äcwi biname cina teebine ebmalisi, siige teta cama lica otninisi. ⁶⁷ Piba Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Weene nää cuta singi gemi cebine abmalame?” ⁶⁸ Simona Peteru te jewecnistige teeme mene egä, “Yageyame, cije cine ingwe ca laati bau me otni? Määme piti nemi mene iyeteta ireclota tääpume! ⁶⁹ Cine siige näatrungenisi piiyepu umle gemi, egä maane peese näte, Acejiyame te lui ne mara me ituge wawena teeme tääpume.” ⁷⁰ Yeesu teebibine jemige egä, “Cane weene twelb bine puu iyeta itu jijäcripene, yepä weeme yepä cabu pisi nyene Satani.” ⁷¹ Yeesu Yuuda, Simona Isakariyota me bägrä tääpume jiicige. Ngänuge, tabe puu teeme twelb abiberäja bägrä cabu ca yepä ge, tabe te teebine budre me pa jaawabepi.

7

Yeesu piiyepu Teeme Iganewale

¹ Ai ingwe gaabe ca Yeesu Galilaya probins cabu ta otnetnäjige. Tabé singi lica ge cääri cuta Yuudea probins me otnime, ingle Israela biname cina puma padare ne jirngisi teebine budre me acitame. ² Padare te mameta me äbitige Israela biname bime Wäbuyaga mete trii tääpume. ³ Siige iganewale cina Yeesu ne jejisi egä, “Ai cewe ne ebmali, Yuudea me ädi, piba määme ingwe äcwiyame biname cina jepänenemisi maane lui mule bine jewenenemite, ⁴ ingle laati te singi birige biname cina teeme poto cidi me umle äbitame, tabe nuuja mule ne ogä lica jaawenuge. Yoo, ingle maane apu mule bine jaawenamemute, maane miji pajecu me äbita biname cina määme poto cidi me umle äbitame.” ⁵ Teeme iganewale cina naace popi ai mene jiicisi, ingle cuta teepi teebine lica jitprungisi. ⁶ Yeesu jejemige egä, “Iyeta padare cabu weeme tääpume papa gyene otni, yepä cäme padare te camu gyene at-yaramta. ⁷ Ai gawecewe biname bime nuuja ingle lica gyene weebibine ämugetname, yepä teepi cebine nämugetnusi, ingle cane jeitnäjenenemine, egä teeme mule lui niiyarage gemi. ⁸ Äte naaclege weene ai trii tääpume. Cane lica ädenine, ingle cäme tääpume miji padare lica gyene otnime.” ⁹ Tabé apu jiicige, siige Galilaya je enajige.

Yeesu Wäbuyaga Mete Trii cabu

¹⁰ Yepä iganewale cina liba beclige trii tääpume, Yeesu teeme ingwe ca piba ogä ädige, ingle tabe singi lica ge biname cina umle äbitame teeme otni

poto cidi me. ¹¹ Yerusalem je puma Israela biname cina teebine trii biname bime sobe cabu jirngisi. Teepi biname bine itemläjemisi egä, “Lese nyene pui biname?” ¹² Biname cina siiyä mene ca ajananinisi teeme poto cidi me. Poto cina jiicisi egä, “Tabe lui miiji biname gyene.” Poto cina jiicisi egä, “Eewe, tabe miiji biname lica gyene. Tabe biname bine yaangletnäjemuge.” ¹³ Yepä teepi cabucabu lica jiicemisi teeme poto cidi me, ingle teepi wälu ge Israela biname bime täüpume.

¹⁴ Trii padare lamlecu je Yeesu iiwäreja mete me abacitige biname bine abiberäjame. ¹⁵ Israela biname cina cälu te jitemige, jiicisi egä, “Tabe lipulipu baborage umle gyene. Tabe nuuja abiberäja cabu me lica ituge otni.” ¹⁶ Yeesu jejemige egä, “Cäme abiberäja lui käme lica gyene, yepä Acejiyame myene, lui te cebine itu nätyepuji. ¹⁷ Laasi nyene liba singi Acejiyame me singi ne wawename, tabe umle pa läbitepi, egä käme abiberäja lui Acejiyame te itu näcäruji coo cane nää kämerage mene jiicemenine. ¹⁸ Laati te liba teemerage ngene atwanena mene jiicemuge, tabe teeme täüpume awepyeräja ne jäärnguge. Yepä laati te teeme täüpume awepyeräja ne jäärnguge, teebine lui te itu tityepuji, tabe lui conocäco gyene piiyepu teeme cabu nuuja walya lica gyene. ¹⁹ Egäsu Moose nata weebibine Cotre icärininuji, yepä weeme nuuja te lica Cotre bine yääcwetnimuge. Weene ngena name pi cebine aglime naweniniye?”

²⁰ Biname cina teebine jejisi egä, “Eewe, cine meeble aglime lica naawenenisi. Määme niiya cable pisi nyene!” ²¹ Yeesu jejemige egä, “Weene

cälu te jitipi, cane lipu yepä gääbu Sabade bimu cabu kaakesea jaawenepene. ²² Moose te cotre icärininuji weene weeme tääpe matikolä iirputame Acejiyame me cewecu acata tääpume. (Puu toraca Moose te lica ge, yepä mime kaakesaare cina jedednu-jisi pui mule ne.) Siige weene pui cewecu bägrä ne jaawenuye tääpe iirputa ca, ngänu gyene liba Sabade bimu. ²³ Yoo siige, weene liba bägrä me tääpe cabu cewecu jaawenuye Sabade bimu cabu naace tääpume Moose me cotre ne äcwetname, weene piba ngeno memi claabe, cane liba biname ne iyeta miiji jaawenepene Sabade bimu cabu. ²⁴ Ätecitipeye papapapa atrana mule, miiji weene niinäce cängena ingle ne ärngi, piba atrana.”

Yeesu nää Keriso Sine?

²⁵ Poto Yerusalem biname cina jiicisi egä, “Cije ai lui pui biname lica gyene, teepi lui ne aglime jewenenisi? ²⁶ Weene jepäneye, tabe lipu pajecurage jiicemenige, yepä teepi nuuja mene lica ge! Ire taatu jetwisi! Pama modamoda biname cina umle bääbitininisi, egä toraca tabe Keriso sine biname bine niiya cabu ca äsecrerame? ²⁷ Yepä tabe äblicäco gyene Keriso lenaja, ingle mine umle gemi, egä tabe luma cita ca gyene. Keriso te liba otni, nuuja biname te umle lica gyene, egä tabe luma cita ca gyene.”

²⁸ Yeesu iiwäreja mete caale bora je biname bine ebiberäjimige. Tabe baborage tagepogogo ca ji-icemige egä, “Yoo, weene umle gemi cane, piiyepu weene umle gemi cane luma cita ca gäne. Yepä cane käme singi ca lica itu tädujine. Lui te cebine itu nätyepuji, tabe sine toraca, yepä weene umle

lica gemi tabe. ²⁹ Cane umle gäne tabe, ingle cane teeme bau ca itu tädujine. Tabte cebine nätyepuji.” ³⁰ Piba teepi singi ge teebine oomlaname, yepä nuuja te ime ne lica ecitige teeme papa cabu me, ingle teemerage padare te camu ge atyaramta. ³¹ Bucurage biname cina teebine jitprungisi, siige teemeteme ätemläjinisi egä, “Keriso liba cire tädepi, nää tabe pama cerämu apu poto ciitaca mule bine cire jaawenemepi ai biname te lipu jewenene-mige?”

Iiwäreja Mete Awamuta Biname bine Jityepimisi Yeesu ne Oomlaname

³² Parisea sigu biname cina itecijemige, biname cina lipu siiyä mene ca jiicemisi Yeesu poto cidi me, siige teepi modamoda iiwäreja biname cama poto iiwäreja mete awamuta biname bine jityepimisi Yeesu ne oomlaname. ³³ Yeesu biname bine jejemige egä, “Cane matikäli padare cerämu nanajinige weene cama, piba cane teeme bau me pa lacnenutepene, cebine lui te nätyepuji. ³⁴ Weene piba cebine pa närngepeye, yepä weene lica pa näpänepeye, ingle weene äblicäco gemi otni, cane lui puupu cabu me pa lädepene lenajame.”

³⁵ Puma cita ca Israela modamoda biname cina teemeteme jitranisi egä, “Tabe baa liiyeme otnime äbitinige, siige piba mine äblicäco teebine pääpäna? Nää, tabe pama ngene jotwanenige Griik gawe cabu me otnime, Israela biname cina luma icrakinige, siige puma Griik biname bine abiberäjame? ³⁶ Ngena tääpume tabe apu jiicige egä, ‘Weene cebine pa närngepeye, lica pa näpänepeye,’ cuta egä ‘Cane liiyeme pa lädepene lenajame, weene

äblicäco piiyeme otni.’ Tabe ngena tääpume pepu jiicige?”

Ireclota Niiye

³⁷ Trii padare me ngälugaabe bimu lui baborage gyene. Yeesu piba abujängtige, baborage tage-pogogo ca jiicige egä, “Laati te liba niiyemecewe, tabe miji käme bau me otni niiye nanime! ³⁸ Mene oogäräneji gyene, egä laati te cebine nätrunguge, ireclota niiye te teeme ngenecu cabu ca tuudruse.” ³⁹ Yeesu ai mene Aceji Seemo poto cidi me jiicige. Laatibi Yeesu ne jäätzungusi, teepi pagege Aceji Seemo ne päpäna. Pui padare cabu teebine căro camu ge ätyepa, ingle Yeesu camu ge acnenuta cabucewe me teeme apaclyera cabu me.

Biname cina Abelaninisi Yeesu name pi

⁴⁰ Laatibi Yeesu me ai mene itecijemige, teeme poto cina jiicisi egä, “Toraca, ai biname lui pui mename biname gyene, mine lui ne jewagrijenisi.” ⁴¹ Poto bime ngene atwanena apu ge egä Yeesu lui Keriso sine, Acejiyame te lui ne cirege ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Yepä poto cina jiicemisi egä, “Keriso äblicäco Galilaya probins cabu ca otni, ⁴² ingle Oogäräneji mene te jiicenige egä tabe Daawida me kaakesaare gyene, siige tabe Daawida me cewe Betelehema cabu ca cire tädepi.” ⁴³ Puma cita ca biname cina abelaninisi Yeesu miji pi. ⁴⁴ Poto cina singi ge teebine oomlaname, yepä nuuja te ime ne lica ecitige teeme papa cabu.

Israela Modamoda Biname Ätrunga käco Ge

⁴⁵ Iiwäreja mete ne lui cina jaawamutusi, modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina lui bine jityepimisi Yeesu ne oomlana täüpume, siige teepi ime taatu äcnärige. Lui cina teebibine jityepimisi, teepi itemlimisi egä, "Weene ngena name pi teebine lica secaniye aimaa?" ⁴⁶ Awamuta biname cina jejemisi egä, "Cine nuuja biname ne niinäce lica ituge ätecija apu mene iicema cabu je." ⁴⁷ Piba Parisea sigu biname cina jejemisi egä, "Oo siige, tabe cuta weebibine bingletnäjinige? ⁴⁸ Weene nää ituge ätecija, egä Parisea biname bime yepä te coo modamoda biname bime yepä te teebine jitrunenige? ⁴⁹ Yepä ai papa biname, lui bime cabu Acejiyame me claabe pisi nyene, ingle teepi umle lica gemi Moose me Cotre, teepi te jitrunenisi teebine." ⁵⁰ Nikodemo, lui pui Parisea biname bime cabu ca yepä ge piiyepu lui te Yeesu ne niinäce yäädärepä ciiye cabu je, tabe jejemige egä, ⁵¹ "Mime Cotre te nijenininige, egä mine äblicäco biname ne papa atrana. Mine miji niinäce teebine ätecija piiyepu umle äbita, egä tabe ngena ne ituge wawena." ⁵² Puma cita ca teepi jejisi egä, "Cuta maane peese näte nuuja Galilaya biname! Maane Oogäräneji mene miji abiberäjepi umle äbitame, egä Acejiyame me nuuja mename biname te Galilaya probins cabu ca lica cire tädepi." ⁵³ Siige puma cita ca teepi iyeta mete me etengläjisi.

8

Sargi Magebi

¹ Yeesu Olibi Uli podo cabu me ädige.
² Nuuja bimu krokerage tabe cuta cääri acnenutige iiwäreja mete cabu me. Biname cina abasecretnige teeme bau me, siige tabe adnatige, gije abacitige teebibine abiberäjame. ³ Puma cita ca cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname cina yepä magebi ne tocanisi, lui ne jwoomlisi sargi mule wawena cabu, biname sobe cabu ocitisi, ⁴ siige Yeesu ne jejisi egä, “Abiberäja biname, cine ai magebi ne sargi mule wawena cabu twoomlisi. ⁵ Moose me Cotre te apu nijinininige, egä apu muleyame biname bine miji kula ca äbyecra budre me aglime. Maane lipu ngene jotwanenite ai poto cidi me?” ⁶ Teepi ai mene naace name pi jejisi, ingle teepi singi ge teebine mene cabu oomlaname, siige ingle ne päpäname teebine aitnejame. Yeesu äcupige, ime kukluta ca mene yoogärige gawe cabu. ⁷ Teepi liga teebine tii jewenanisi, tabe jeclajutige, jejemige egä, “Weeme cabu liba biname pisi nyene, lui te umle cäco niiya mule wawena, tabe te niinäce kula ne yaajarege teeme cabu me.” ⁸ Tabe cuta cääri äcupige, gawe cabu ngii yoogärige. ⁹ Teepi liba Yeesu me mene itecijemige, teepi ngene ca eglisi egä cime niiya mule piti nemi. Siige teepi gije abacitinisi yepäyepä atenglejame, modamoda biname cabu ca ngälu matimati biname, ngälu Yeesu taatu te ityepurige pui magebi cama, teeme opo gaabe je lui te joclajutige. ¹⁰ Piba Yeesu jeclajutige, utemlige egä, “Magebi, lete nemi teepi, lui cina meeble naacanisi aimä kula ca äbyecrame? Cije teepi lica jewenisi pee mule ne?” ¹¹ Tabe jejige egä, “Eewe babo biname.” Puma

cita ca Yeesu jojige egä, “Cane cuta meebine kula ca lica naacnenine. Äte ocli, ingwe ca niiya mule gone jaawenute!”

Yeesu Apaclyera Gyene Biname bime tääpume

¹² Yeesu liba biname bine cääri ebiberäjimige, tabe jejemige apu egä, “Cane age sâne apaclyera ai gawecewe tääpume. Laati te cebine ingwe näcwuge, tabe krokeciyi cabu lica waatnuge, ingle tabe apaclyera ne jäapänuge teeme ireclota tääpume.” ¹³ Puma cita ca Parisea sigu biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane määmämu aitnäjenite, pipu pi määme aitneja lui toraca lica gyene.” ¹⁴ Yeesu jejemige egä, “Cane puu cämämu aitnäjenine, yepä cäme aitneja lui papa me lica äbitenige, ingle cane umle gäne, cane luma cita ca gäne piiyepu liiyeme ädenine. Yepä weene nuuja umle lica gemi, cane luma cita ca gäne piiyepu liiyeme ädenine. ¹⁵ Weeme atrana lui biname bime pana gyene. Cane nuuja biname ne licarage pa jaatranepe. ¹⁶ Yepä cane liba atrana je, cäme atrana lui conocäcorage ge, ingle cane taatu lica gäne. Babe lui te cebine nätyepuji, tabe cane cama gyene. ¹⁷ Nata weeme Cotre mene te cuta jiicenige, egä neeneni biname bime aitneja lui ibibi birige. ¹⁸ Yoo siige, cane cämämu aitnäjenine piiyepu Babe, lui te cebine nätyepuji, tabe cuta naitnäjenige cebine.” ¹⁹ Puma cita ca teepi Yeesu ne itemlisi egä, “Baa, lese nyene määme babe?” Yeesu jejemige egä, “Weene umle lica gemi cane piiyepu cäme Babe. Weene liga umle cirege cane, weene cuta piba umle cirege tabe.”

20 Yeesu ai mene jiicemige, tabe liba biname bine ebiberäjimige iiwäreja mete caale bora je rarekaake acrana puupu gome. Siige nuuja te teebine lica joomlige, ingle teeme padare te camuge atyaramta.

“Weene Äblicäco Gemi Otni, Cane Liiyeme Ädenine”

21 Yeesu biname bine cääri mene jejanemige. Tabe apu jiicige egä, “Cane ama cita ca äyeblingtenine. Weene pa närngepeye cebine, yepä weene weeme niiya mule cabu budre cire äbitipeye. Weene äblicäco gemi otni, cane liiyeme ädenine.”

22 Puma cita ca Israela biname cina jiicisi egä, “Nää, tabe pama teemämu aglime pa läbitepi, ingle tabe jiicige egä, ‘Weene äblicäco gemi otni, cane liiyeme pa lädepene?’ ” **23** Yeesu jejemige egä, “Weene lui gawecewe cabu ca gemi, yepä cane lui cabucewe cabu ca gäne. Weene ai gawecewe tääpu memi, yepä cane lica gäne ai gawecewe tääpume. **24** Cane jijinine, egä weene budre läbitininuye weeme niiya mule cabu. Weene liba ätrunga lica birige, egä cane pui biname gäne, cane lui poto cidi me jiicenenemine, weene toraca budre cire äbitipeye.” **25** Teepi puma cita ca teebine itemlisi, “Baa, maane laasi näte?” Yeesu jejemige egä, “Cane uja weebibine lipu ituge jaj? **26** Cäme bucourage mene piti nemi weeme poto cidi me iicemame piiyepu weebibine ablawejame. Yepä cane peei taatu mene jaajananemune biname bine, cane lui mene nätecijanuge teeme bau ca, cebine lui te nätyepuji. Tabe lui toraca gyene.”

²⁷ Teepi opo lica ewatnisi, egä Yeesu Babe poto cidi me jiicige. ²⁸ Puma cita ca Yeesu teebibine cuta cääri jejemige egä, “Weene liba pa nawepäntepeye cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, piba weene umle pa äbitipeye, egä cane pui biname gäne, cane lui poto cidi me jiicemimune. Cane nuuja gwidape ne käme singi ca lica jaawenune, yepä Babe te ngena ituge abiberäja cebine, cane peei poto cidi me taatu jiicemimune. ²⁹ Lui te cebine nätyepuji, tabe pisi nyene cane cama. Tabe cebine taatu lica ituge abmala, ingle cane ngena bine jaawenetnäjimune, peei cina teebine ngenecu miji me jaawenusti.” ³⁰ Bucurage biname cina Yeesu ne jitrunksi, teepi liba itecijemige tabe apu iicema je.

Laati Bemi Toraca Abrahamo me Bägräwale

³¹ Lui Israela biname cina Yeesu ne jitrunksi, tabe teebibine jejemige egä, “Weene liba käme abiberäja ne kokre cama joomle-niye, weene käme toracarage abiberäja bägrä gemi piba. ³² Piba weene umle läbitininuye, toraca ngena gyene, siige pui toraca te weebibine kälyä jiwenininuge.” ³³ Teepi opo lica jewatnisi, Yeesu ngena tääpume jejemige, siige teepi jejisi egä, “Cine lui Abrahamo me kaakesaare gemi. Cine nuuja biname me aletnäneji biname lica gemi, cije maane ngena name pi nijinite cine kälyä äbitame?”

³⁴ Yeesu jejemige egä, “Cäme mene nacateye: iyeta lui cina niiya mule bine yaacnemusi, pui niiya mule cina teebibine kokre joomle-musi epu pana, aletnäneji biname ne teeme yageyame te

lipu kokre joomluge. ³⁵ Aletnäneji* biname te iyeteta lica yaanajuge teeme babo biname me mete cabu. Yepä bärä te iyeteta teeme babe me mete cabu yaanajuge. ³⁶ Siige Bärä te liba weebibine kälyä jiwenininuge niiya mule cabu ca, weene piba toraca kälyä birige. ³⁷ Yoo, cane umle gäne, egä weene Abrahamo me kaakesaare gemi. Yepä weene cebine aglime naweniniye, ingle weene singi lica gemi cäme mene ätecijame. ³⁸ Cane jijananinune, cane ngena ituge pääna Babe me gome. Weene cuta piiyepu jaawenimuye, weeme babe te ngeno me jijananinuge weebibine.”

³⁹ Teepi jejisi egä, “Cime babe Abrahamo sine.” Yeesu jejemige egä, “Weene ligi Abrahamo me bärä cirege, weene epu mule bine cire jaawenemejiye tabe liiyepu. ⁴⁰ Yepä weene siige cebine aglime naweniniye, ingle cane toraca mene poto cidi me ituge jajanena, Babe bau ca cane lui mene ituge ätecijana. Abrahamo weeme pana lica äbituji. ⁴¹ Weene weemerage babe ne jitutaneniye.” Teepi puma cita ca Yeesu ne jejisi egä, “Cine babe cäco biname lica gemi. Cime yepä taatu Babe pisi nyene. Tabi lui Acejiyame sine.” ⁴² Yeesu jejemige egä, “Liga Acejiyame weeme Babe cirege, weene piba cäme täüpume singi cirege, ingle cane teeme bau ca tädujine, siige cane page age säne. Cane cäme singi ca lica tädujine, yepä tabe te cebine nätyepuji. ⁴³ Weene ngena name pi cäme mene umle lica gemi? Weene naace name pi

* **8:35:** aletnäneji biname: Nuuja taje cuta nuuja te jaaletnuge pui biname ne coo yageyame te jaajuge egä, “Maane siige cäme cabu ca, määme singi gaabe ädepi.”

umle lica gemi cäme mene, ingle weeme tablame bermemiye cäme mene ätecija wälu name pi. ⁴⁴ Satani peese nyene weeme babe, siige weene weeme babe me singi bine jaawenemuye. Tabe lui agliyame gyene agedna cabu ca ngälu page. Tabe toraca mene ne jigyenige, ingle teeme bau ca cude padare gyene. Tabe liba walya waatromuge, tabe teemerage mule ne jaawenuge; tabe walya biname gyene, babe gyene iyeta walya tääpume. ⁴⁵ Cebine weene pui name pi lica nätrunguye, ingle cane jiicemimune, ngena gyene toraca. ⁴⁶ Baa, weeme nuuja te jaawabudnitege, egä cane ngena niiya ne ituge wawena. Cane liba toraca mene poto cidi me jiicemune, weene piba ngena name pi lica cebine nätrunguye. ⁴⁷ Laati te Acejiyame bau ca gyene, tabe te teeme mene jäätcejuge. Yepä weene Acejiyame me bägräwale lica gemi, peei name pi weene lica teebine jäätcejuye.”

Yeesu piiyepu Abrahamo

⁴⁸ Israela biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Cime mene pama toraca gyene, egä maane Samariya biname grote, cuta määme niiya cable pama pisi nyene?” ⁴⁹ Yeesu teebibine icisäremige egä, “Eewe, cane niiya cable cama lica gäne. Cane cäme Babe ne opo gaabe me ecitenine, yepä weene cebine opo gaabe me lica naciteniye. ⁵⁰ Cane singi lica gäne cäme ngii te babo äbitame. Nuuja te pisi nyene, lui te singi ge cäme ngii te babo äbitame. Tabe te biname bine cirege atrana. ⁵¹ Cane toraca jijenininine weebibine, egä laati te cebine nätrunguge, tabe budre lica läbituge.” ⁵² Puma cita ca Israela biname cina jejisi egä, “Siige cine aga

toraca umle bääbitininago, egä määme niiya cable pisi nyene. Abrahamo uja budre äbituji, piiyepu Acejiyame me mename biname cina uja budre äbitininujisi, siige maane piba cije lipu jiicenite, egä laati te liba määme mene yäätecijuge, tabe budre lica läbituge. ⁵³ Nata maane baborage lica gäte mime kaakesaare Abrahamo bau ca, lui te budre itu läbitepi. Piiyepu mename biname cina budre ituge äbita. Maane lipu ngene jotwaninite, egä maane baa laasi näte?”

⁵⁴ Yeesu teebibine jejemige, “Cane liba cämämu babo läbitune, peei lui toraca lica ge. Yepä Babe te cäme ngii ne babo jaawenuge, weene lui ne weeme Acejiyame ca eineniye. ⁵⁵ Weene lica ituge umle äbita teeme poto cidi me, yepä cane umle gäne tabe. Cane liba iicana je, egä cane umle lica gäne tabe, cane piba weeme pana walya biname gäne. Yepä cane umle gäne tabe piiyepu teeme mene jäätecijune. ⁵⁶ Weeme kaakesaare Abrahamo gege ge, ingle tabe umle ge, egä tabe cebine cirege päpäna. Tabe näpäniji, siige mage gege äbituji.” ⁵⁷ Israela biname cina jejisi egä, “Maane camu gäte fifti kämäge oomlana, maane piba cije lipu pi jiicenite, egä maane Abrahamo ne ituge päpäna?” ⁵⁸ Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä cane uja ge, Abrahamo ingwe ca aplimluji.”

⁵⁹ Puma cita ca Israela biname cina kula bine ewadimisi teebine äbyecrame, yepä Yeesu ämlitige, siige iiwäreja mete ne sebmalige.

9

Yeesu Miiji Jewenige Irecu Määsumäsu Biname

ne

¹ Yeesu otni cabu irecu määsumäsu biname ne jepänige, lui te pepu ärngeji ge. ² Abiberäja bärgrä cina Yeesu ne itemlisi egä, “Abiberäja biname, laati me niiya mule name pi tabe apu gyene, teeme coo teeme mage babe bime?” ³ Tabe jejemige egä, “Tabe irecu määsumäsu ärngeji lica gyene teeme niiya mule ingle name pi coo teeme mage babe bime niiya mule name pi. Tabe naace name pi irecu määsumäsu gyene egä Acejiyame me kokre ne teeme cabu ca päpäname. ⁴ Bimu apaclyera te liba enajenige, mine miiji teeme kaakesea wawena, cebine lui te nätyepuji. Ciiye te tädenige, piba nuuja te äblicäco kaakesea wawena. ⁵ Cane liba gawecewe cabu säne, cane apaclyera gäne gawecewe tääpume.”

⁶ Ai mene ingwe gaabe ca Yeesu mote ne eclemutige gawe cabu me, gawe cama elengläcitige, siige pui ngate ne ecatige, teeme irecu bine aaganige. ⁷ Piba tabe jejige egä, “Äte ädi, opo äcisäji Siloama cupicu cabu.” (Siloama me abocломta lui ‘Ätyepäneji’.) Tabe ädige, opo äcisäjige, siige irecu aasatäneji tacnige.

⁸ Puma cita ca lui biname cina teeme gome icrjige, cuta lui cina teebine niinäce ituge päpänenä ätinera je, teipi ätemläjinisi egä, “Nää, age sena pui biname, mine lui ne ätinera je jääpänanusi?”

⁹ Poto cina jiicisi egä, “Yoo, tabe sine,” poto cina egä, “Eewe, tabe lica gyene, yepä teeme opo pui biname me pana gyene.” Yepä tabe pui biname te teemämu jiicige egä, “Cane age säne pui biname.” ¹⁰ Teipi itemlisi egä, “Määme irecu cina lipulipu baasatäsi?” ¹¹ Tabe jejemige egä, “Biname ngii

Yeesu, tabe te mote ne elengläcitige gawe cama, siige pui ngate ca naganige käme irecu, nätyepige Siloama cupicu cabu cane opo äcisejame. Cane liba ädine, siige jicisäjine, piba käme irecu cina aasatäsi.” ¹² Teepi teebine itemlisi egä, “Lese nyene tabe?” Tabé jejemige egä, “Cane umle lica gäne.”

*Parisea Sigu Biname cina Itemläjisi Lui Irecu
Määsumäsu Biname te Miiji Äbitige*

¹³ Lui irecu määsumäsu biname te miiji bääbitige, teebine ecanisi Parisea sigu biname bime cabu me. ¹⁴ Lui bimu cabu Yeesu gawe ne mote cama elengläcitige, siige teeme irecu bine miiji jaawenige, pui lui Sabade bimu ge. ¹⁵ Puma cita ca Parisea sigu biname cina teebine itemlisi egä, “Määme irecu lipulipu miiji bääbitäsi?” Tabé jejemige egä, “Pui biname, tabe gawe ne teeme mote cama elengläcitige, pui ngate ca käme irecu naganige. Cane opo äcisejine, siige page cane gwidape bine jepänenemine.” ¹⁶ Piba poto Parisea sigu biname cina apu jiicisi egä, “Lui biname te pepu mule ne jewenige, tabe äblicäco ge Acejiyame bau ca otni, ingle Sabade cotre ne jetropangtige.” Yepä poto cina jiicisi egä, “Lipu miiji gyene conocono biname te apu ciitaca mule bine waweneca?” Siige teepi yepä ngene atwana lica ge Yeesu poto cidi me.

¹⁷ Parisea sigu biname cina cuta cääri itemlisi pui biname ne egä, “Maane lipu ngene jotwaninite pui biname poto cidi me, meebine lui te miiji naawenige?” Tabé jejemige egä, “Cane apu ngene jotwaninine, egä tabe lui Acejiyame me mename

biname gyene.” ¹⁸ Yepä Israela biname cina ätrunga lica ge, egä tabe irecu määsumäsu ärngeji ge, siige page jepänenemige, peei name pi teepi teeme mage babe bine ala taasoglicisi, ¹⁹ äatemlisi egä, “Nää, ai lui weeme bägrä gyene? Lipu, tabe irecu määsumäsu ärngeji ge? Tabe page siige lipulipu jepänenemige?” ²⁰ Mage babe cina jejemäsi egä, “Yoo, cine umle gegi egä tabe cime bägrä gyene, cuta irecu määsumäsu ärngeji ge, ²¹ yepä cine nuuja umle lica gegi, tabe lipulipu irecu bii baasatige coo laati te miji bii jewenige teebine. Weene teebine itemleye. Tabe baborage gyene weebibine daremu mene jajime.” ²² Teepi naace popi apu jiicäsi, ingle teepi wälu ge Israela modamoda biname bime täüpume. Israela biname cina apu ituge iicana, egä laati te jaawabudnituge Yeesu ne, egä tabe Keriso sine, Acejiyame lui ne cirege ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrerame, piba pui biname ne yääyeblingtusi teeme irecu ätumuta cabu ca. ²³ Peei name pi teeme mage babe cina jiicäsi egä, “Tabe baborage gyene. Teebine itemleye.”

²⁴ Puma cita ca Parisea sigu biname cina cuta cääri ala tesoglicisi irecu määsumäsu ärngeji biname ne, jejisi egä, “Cine umle gemi, egä lui biname te meebine miji naawenige, tabe concono biname gyene. Maane lipu ngene jowaniite teeme poto cidi me? Maane ngene gone näätrimaluge, egä Acejiyame te näätecijenige, peei name pi maane toraca mene nijini.” ²⁵ Tabejemige egä, “Cane umle lica gäne, egä tabe concono biname gyene coo liiyepu, yepä cane umle

gäne, cane irecu määsumäsu ge niinäce, siige page jepänenemine.” ²⁶ Puma cita ca Parisea sigu biname cina itemlisi egä, “Tabe ngena jewenige määme irecu cabu? Tabe lipulipu meebine irecu miiji naawenige?” ²⁷ Tabe jejemige egä, “Cane uja bii jijinine, yepä weene lica bitecijinige. Weene ngena täüpume singi gemi peei yepä gwidape täüpume cääri ätecijaname? Pama weene singi gemi cuta teeme abiberäja bägrä me äbitame!” ²⁸ Parisea biname cina teebine jisädisi, jejisi egä, “Maane peese näte teeme abiberäja bägrä. Cine Moose me abiberäja bägrä gemi. ²⁹ Cine umle gemi, egä Acejiyamerage te Moose ne jejanuji, yepä cine peei biname poto cidi me umle lica gemi, egä tabe luma cita ca gyene.” ³⁰ Pui biname te jejemige, “Tabe käme irecu bii napatnige, yepä weene umle lica gemi, tabe laasi nyene. Cane cälu te nätige wemiji pi. ³¹ Mine umle gemi, egä Acejiyame te conocono biname ne lica jäätécijuge, yepä tabe eei biname ne jäätécijuge, lui te teebine opo gaabe me yaacitanuge piiyepu teeme singi ibibi jaawenimuge. ³² Agedna cabu ca ngälu page nuuja biname te lica ituge ätecija, egä biname te irecu määsumäsu ärngeji biname me irecu bine jaapatnige. ³³ Acejiyame te peei biname ne ligi lica cire täätylepeji, tabe ibibi lica gyene apu mule bine wawenecame.” ³⁴ Parisea biname cina jejisi teebine egä, “Maane niiyarage biname gäte määme aplimla cabu ca ngälu page. Maane ngena miiji gäte cibibine abiberäjame!” Siige teepi teebine teeme abasecretna mete cabu ca ijarisi.

Seemo Ireclota Ngalebora Lui Ireku Määsumäsu

Gemi

³⁵ Yeesu itecijige, egä tabe lui biname ne miji jewenige, teebine sijarisi abasecretna mete cabu ca. Tabe liba teebine jepänige, tabe jejige egä, “Maane nää jitrungenite Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji?” ³⁶ Tabe pui biname te Yeesu ne jejige egä, “Babo biname, naji cebine, tabe laasi nyene, cane teebine piba jitrungenine?” ³⁷ Yeesu jejige egä, “Maane uja biiri jepänite teebine. Tabe page maane cama mene jiicemenige.” ³⁸ Tabe Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, cane näätrungenine meeble.” Piba tabe kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe je. ³⁹ Yeesu puma cita ca jiicige egä, “Cane naace tääpume ai gawecewe cabu me itu tädujine biname bine atraname siige piba irecu määsumäsu cina päpänename, cuta lui cina jäätäpanemusi teepi irecu määsumäsu me äbitame.” ⁴⁰ Poto Parisea sigu biname lui cina teta cama puga ge, itecijemige Yeesu ai mene iicema je, siige teepi teebine item-lisi egä, “Nää, maane apu naangенинige, egä cine cuta irecu määsumäsu gemi?” ⁴¹ Yeesu jejemige egä, “Weene liba toraca irecu määsumäsu lenaja je, piba nuuja te äblicäco weebibine niiya mule poto cidi me aitneja; yepä weene jiicenemeliye, egä weene cängena jepänenemeliye, siige weebibine cirege atrana, ingle weeme niiya mule piti nemi.”

10*Ngene ca Agli Mene Maamoi poto cidi me*

¹ Yeesu jiicemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä lui biname te maamoi caale bora

me lica labacituge grana cabu, yepä tabe jaageluge caale nuuja poto ca, tabe lui eromaame birige piiyepu cuta agliyame birige. ² Yepä lui biname te labacituge caale granarage cabu, tabe peese nyene maamoi ire atwi biname. ³ Teeme täüpume grana ire atwi biname te grana ne jiitnuge, piiyepu maamoi cina umle gemi teeme tagepogogo, siige tabe teemerage maamoi bine ngiirage ca jäätäcrimuge, caale cabu ca yääsemuge. ⁴ Tabe liba teebibine yääsemuge, tabe niinäce gaabe me läduge. Maamoi cina teebine ingwe yääcwusi, ingle teepi umle birige teeme tagepogogo. ⁵ Teepi idne biname ne ingwe lica yääcwusi. Teepi teeme bau ca luucratnuge, ingle teepi umle lica birige teeme tagepogogo.”

⁶ Yeesu teebibine ai ngene ca agli mene jejemige, yepä teepi opo lica ewatnisi, egä ngena tääpu myene.

Mijirage Maamoi Ire Atwi Biname

⁷ Yeesu cääri jiicemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä cane age säne grana maamoi bime täüpume. ⁸ Iyeta lui cina käme niinäce gaabe ca itu saaclepi, teepi lui eromaame gemi piiyepu aglecayame gemi, yepä maamoi cina teebibine lica jäätäcijemusi. ⁹ Cane age säne grana. Laati te käme cabu ca tabacituge, tabe ireclota ne jäätäpnuge. Tabe tabacituge caale ngalebora me, cuta lasatuge, siige tabe jäätäpnimuge baace loolo me. ¹⁰ Eromaame te yepä täduge acatame, sabe wawename piiyepu budre me aglime. Yepä cane te tädujine naace täüpume egä maamoi cina toraca mijirage ireclota ne päätäname.

11 Cane age sâne miijirage maamoi ire atwi biname, lui te teeme ireclota ne yääyemaluge maamoi name pi. **12** Liba daremu cama biname te maamoi bine ire jaatwemuge, lui te toraca ire atwi biname lica birige piiyepu lui me maamoi lica birige, tabe liba jääpänuge wulp ne otni je, tabe maamoi bine yaabmalimuge, luucrufe. Puma cita ca wulp te maamoi bine jäängecreräjimuge, maamoi cina maramara yaaplidnärusi. **13** Daremu cama lui ire atwi biname te luucrufe, ingle teeme toracarage ngenecu lica gyene maamoi bime täüpume. **14** Cane sâne miijirage maamoi ire atwi biname. Cane umle gäne käme maamoi, teepi umle gemi cane, **15** epu pana Babe te lipu umle gyene cane, cane lipu umle gäne tabe. Cane käme ireclota ne pa yääyemalepene maamoi name pi. **16** Käme piti nemi poto maamoi ai caale cabu lui lica gemi. Cane cuta miji teebibine awecetnära, siige teepi käme tagepogogo cire nätecijepesi. Siige yepä maamoi tomi cirege, cuta teeme täüpume yepä ire atwi biname cirege.

17 Babe te singi gyene käme täüpume, ingle cane singi gäne käme ireclota ne äyemelame naace täüpume cuta kääri päpäname. **18** Nuuja biname te lica pagege cebine teeme singi ca agli, yepä cane kämämu pagege käme ireclota ceera budre täüpume. Käme conoscäco pisi nyene käme ireclota ceerame cuta kääri päpäname. Käme Babe te apu ituge jaji cane wawename.”

19 Yeesu me ai mene te Israela biname bine cuta kääri maramara ngene atwanena me jewenimige. **20** Teeme bucourage cina jiicisi egä, “Teeme niiya cable pisi nyene. Tabe buduma

biname gyene. Weene teebine ngeno me jitecijeniye?” ²¹ Yepä poto cina jiicisi egä, “Niiya cable cama biname te äblicäco apu mene iicema. Ingle naace gyene, niiya cable cama biname te lipulipu irecu määsumäsu biname bine jaawenimuge teepi päpänename.”

Israela Biname cina Yeesu ne Jigyisi

²² Padare te tatyaramtige Yerusalem je iiwäreja mete ne ngene apecname. Pui lui gäbu padare ge. ²³ Yeesu liba ädige Solomona me caagecage toro mete gawe cabu Acejiyame me iiwäreja mete caale bora je, ²⁴ piba Israela biname cina teebine jewaclomtisi, jejisi egä, “Maane lipu lecaleca padare naanajinige cibibine jaji cäco, egä maane laasi näte? Nijini conocäco, maane liba Keriso sätte, Acejiyame te lui ne ätyepame tiicuji biname bine mäpu cabu ca äsecrерame.” ²⁵ Yeesu jejemige, “Cane uja ituge jaji weebibine, yepä weene lica itu nätrungepeye cebine. Cane lui ciitaca mule bine ituge waweneca käme Babe me ngii cabu je, pui cina cebine naitnäjenisi. ²⁶ Yepä weene lica nätrungeniye cebine, ingle weene käme maamoi lica gemi. ²⁷ Käme maamoi cina käme tagepogogo nätecijusi, siige cane umle gäne teepi. Teepi käme ingwe poto ca saacluge. ²⁸ Nuuja te äblicäco teebibine käme bau ca äsecrera, yepä cane teebibine iyeteta ireclota cire yääcäremepene, siige teepi budre ne lica cire jääpänepesi. ²⁹ Käme Babe lui te ituge cebine ai maamoi ceera, tabe sine baborage. Nuuja te äblicäco gyene teebibine Babe me ime cabu ca äsecrera. ³⁰ Cine Babe cama yepä gegi.”

³¹ Piba Israela biname cina cuta cääri kula bine etomlicmisi Yeesu ne äbyecrame. ³² Yeesu teebibine jejemige egä, “Cane weeme opo gaabe bucurage mijimiji mule ituge waweneca, Babe te lui tääpume ituge jaji. Lui mule name pi weene cebine kula ca äbyecrame naweniniye?” ³³ Israela biname cina jejisi egä, “Cine määme mijji mule name pi kula ca äbyecrame lica naaweninisi, yepä maane lipu Acejiyame me ngii ne sabe itu tewenumete. Maane binamerage gäte, yepä maane Acejiyame me äbitenite!” ³⁴ Yeesu jejemige egä, “Weeme Cotre cabu oogäräneji gyene, egä Acejiyame te jiicuji, ‘Weene acejiyame gemi!’” ³⁵ Mine umle gemi, egä Oogäräneji mene te ngena jiicenige, iyeteta toraca enajenige. Siige Acejiyame te liba acejiyame ca einemuji pui biname bine, Acejiyame me Mene lui bine ecäremujisi, ³⁶ cije weene piba ngena name pi najeniye cebine, Babe te lui ne teeme tääpume mara me nawenuji, siige gawecewe cabu me nätyepuji, egä cane Acejiyame me ngii ne sabe jaawenune, teeme Bägrä ca liba lainune. ³⁷ Cane liba käme Babe me kaakesea bine lica jaawenimune, piba weene gone cebine nätrunguye. ³⁸ Yepä cane liba jaawenimune, weene mijji käme kaakesea poto cidi me ätrunga, ngänu gyene liba weene cebine lica nätrunguye. Piba weene umle läbitininuye, egä Babe te käme cabu pisi nyene, cane Babe cabu pisi näne.”

³⁹ Israela biname cina cuta cääri äbitininisi Yeesu ne oomla-name, yepä tabe uucrige.

⁴⁰ Puma cita ca Yeesu cääri acnenutige Yoridana baduge nuuja poto doro me, pui puupu cabu me, Yoane luma niinäce biname bine niiye ca

jääcisäjemepi, siige tabe puga enajige. ⁴¹ Bucurage biname cina totninisi teeme bau me. Teepi jiicisi egä, “Yoane nuuja ciitaca mule ne lica itu jaawenepi, yepä tabe lui mene jiicemepi ai biname poto cidi me, toraca gyene.” ⁴² Bucurage biname cina Yeesu ne puma jitprungisi.

11

Lajaro me Budre

¹ Yepä biname ngii Lajaro pita cama ge. Tabe Betaniya cewe je enajige teeme neeneni ngule cama Maareta piiyepu Mariya. ² Age tona pui Mariya, lui te miiji lengo oil ne yaapadurepi Yageyame me ernge cabu, siige teeme edingäli ca jääcisäjepi. Teeme wate Lajaro tage, lui te pita cama ge. ³ Siige ngule cina mene jityepäsi Yeesu bau me egä, “Yageyame, määme miijirage biname te pita cama gyene.” ⁴ Yeesu liba peei mene itecijige, tabe jiicige egä, “Ai pita te Lajaro ne budre me lica pa jaawenepi, yepä biname bine pa jaawene-mepi Acejiyame me jamyacu apaclyera ne awepy-eräjame. Piiyepu ai cabu ca Acejiyame me Bägrä me jamyacu apaclyera ne pa jääpänepesi.” ⁵ Yeesu babo singi ge Maareta teeme maade cama piiyepu teeme wate Lajaro tääpume.

⁶ Yoo, Yeesu liba itecijige, egä Lajaro pita cama ge, tabe căro camu puga enajige neeneni bimu cama. ⁷ Puma cita ca tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige, “Biiri naclege Yuudea probins cabu me.” ⁸ Teepi jejisi egä, “Abiberäja biname, cemacema Israela biname cina meebine kula ca puga liga nääbyecrinumesi budre me, nää maane

cuta piiyeme otnime äbitinite?” ⁹ Yeesu jejemige egä, “Cije bimu me ngalebora twelb awa lica gemi kroke cabu ca ngälu mämleteca oomlaname? Laati te bimu apaclyera cabu läduge, tabe lica yaatramuge, ingle tabe ai gawecewe me apaclyera ne jäätäpnuge. ¹⁰ Yepä ciiye cabu laati te liba läduge, tabe yaatramuge, ingle teeme cabu nuuja apaclyera lica birige.” ¹¹ Puma cita ca tabe abiberäja bägrä bine jejemige, “Mime biname Lajaro ute gyene, yepä cane ädenine teebine alottentame.” ¹² Teepi jejisi egä, “Yageyame, tabe liba ute ogrenige, miiji äbitenige teeme pita cabu ca.” ¹³ Yeesu ai mene Lajaro me budre poto cidi me jiicige, yepä abiberäja bägrä cina apu jengemige, egä papa ute me jiicige. ¹⁴ Piba Yeesu pajecurage jejemige teebibine egä, “Lajaro budre gyene. ¹⁵ Cane wemiji pi gege gäne, egä cane puga lica ge, tabe lui padare cabu budre täbitumi, ingle pee cabu ca weene umle päbitipeye cebine ätrungame. Biiri naclege teeme bau me!” ¹⁶ Puma cita ca Tooma, ‘Päädepäde’ ca lui ne einenis, nuuja abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Yoo siige, mine biiri naclege iyeta Yeesu cama budre me.”

Yeesu Lui Irecloota Ceera Biname Gyene

¹⁷ Yeesu liba Betaniya me atyaramtige, tabe umle äbitige, egä Lajaro ne uja secitumesi, siige gape ngalebora fooa bimu cama senajumi. ¹⁸ Betaniya lui trii kilomiita padare ge Yerusalemca. ¹⁹ Bucurage Israela biname cina itu tabasecretnumi Maareta Mariya naabi bau me sigita tääpume teeme wate me budre name pi.

20 Maareta liba utecijige, egä Yeesu biiri tädenige, tabe oclige teebine awacletnäjame, yepä Mariya mete cabu je onajige. **21** Maareta liba Yeesu ne jepänige, tabe jejige egä, “Yageyame, maane liga ama cirege, käme wate te budre lica cire läbiteji. **22** Yoo, tabe puu budre gyene, yepä cane umle gäne, egä Acejiyame te nääcärenige, maane ngeno me jejenite.” **23** Yeesu Maareta ne jojige, “Määme wate te budre cabu ca alotnantenige ireclota me.” **24** Tabo jejige egä, “Yoo, cane umle gäne, egä ceräcerägääbu bimu cabu iyeta biname cina liba budre cabu ca ireclota me cire larpinäripesi, tabe cuta piba cirege arpinenta.” **25** Yeesu jojige egä, “Cane age sâne budre cabu ca lui te biname bine cirege arpinera piiyepu ireclota ceera. Laati te cebine nätrunguge, ngänuge tabe puu budre gyene, yepä tabe ireclota gyene. **26** Piiyepu laati te ai ireclota cabu nätrunguge cebine, tabe iyeteta budre ne lica jäätünguge. Nää, maane käme mene nätrungenite?” **27** Tabo jejige egä, “Yoo Yageyame, cane näätüngunge, egä maane Keriso säte, Acejiyame lui ne itu näätüepuji biname bine äsecrerame mäpu cabu ca. Maane lui Acejiyame me Bägrä gäte, lui ne jewagrijenisi otnime.”

Yeesu Ele Engenige

28 Puma cita ca Maareta Yeesu ne ebmalige, acnenutige cewe me, teeme igane Mariya ne ogä jojige egä, “Abiberäja biname te bii tädige, tabe määme täüpume nätemlige cebine.” **29** Mariya liba utecijige, tabe watatarage mete cabu ca asatige, oclige teebine päpäname. **30** Yeesu căro camu ge cewe ngalebora me abacita, yepä tabe camu puga

ge Maareta luma teebine niinäce edärige. ³¹ Sigitame lui Israela biname cina seclumi, teepi liba jopänisi Mariya ne abujengta je watatarage asata je, siige teepi teebine ingwe ucwisi, ingle teepi apu jengemige, egä tabe gape cabu me oclenige ele me.

³² Mariya liba pui puupu cabu me atyaramtige, Yeesu luma enajige, siige teebine liba jepänige puma, tabe teeme opo gaabe je utramige, jejige egä, “Yageyame, maane ama ligi cirege, käme wate te budre lica cire läbiteji.” ³³ Yeesu liba jopänige teebine ele angena je cuta liba jepänimige teta cama lui Israela biname cina seclige ele angenetna je, tabe ngenecu mäpu me äbitige. ³⁴ Tabe itemli-mige egä, “Weene teebine luma secitum-eye?” Teepi jejisi egä, “Yageyame, maane tädi ire me.” ³⁵ Puma cita ca Yeesu ele enge-nige. ³⁶ Israela biname cina jiicisi egä, “Jepäneye, tabe lipu baborage singi ge teeme tääpume!” ³⁷ Yepä poto cina jiicisi egä, “Tabe irecu määsumäsu biname ne miji jaawenepi. Tabe ama ligi cirege, tabe pama Lajaro me budre gaabe ne cuta cire yaarmeji.”

Yeesu Lajaro ne Budre cabu ca Erpinantige

³⁸ Yeesu kääri ngenecu mäpu me äbitige, siige ädige gape gome me. Pui gape lui kula bora uureji ge. Grana kula ca armeji ge. ³⁹ Yeesu biname bine jejemige kula ne apetrengtame. Puma cita ca budre biname me ngule Maareta te jejige egä, “Yageyame gone, tabe niiyarage lengo cama gyene, ingle fooa bimu cama gape bora senajumi!” ⁴⁰ Yeesu jojige, “Egäsu nata cane naajine meebine, egä maane liba ätrunga cama

gäte, maane Acejiyame me kokre ne jepänenite.”
41 Puma cita ca teepi kula ne epeträngtisi. Yeesu piba cabu me ire acitige, jiicige egä, “Babe, cane eso nääcärenine, egä maane cebine nätecijenite.
42 Cane umle gäne, egä maane iyeta padare cabu cebine nätecijanute, yepä cane ai mene biname bime name pi jiicenine piba teepi ätrungame, egä maane te cebine itu nätyepujite.” **43** Ai mene iicana ingwe gaabe ca tabe baborage tagepogogo ca ala abayige egä, “Lajaro, tasati peema cita cal!”
44 Siige tabe tasatige gape cabu ca, teeme ime ernge cäbletääpe ca tope atneji ge piiyepu opo cäbletääpe ca acwabäneji ge. Yeesu piba biname bine jejemige, “Jiibiremeye, siige lädege tabe.”

*Gläämu Jecijemige Yeesu ne Aglime
 (Matayo 26:1-5; Mareko 14:1-2; Luuka 22:1-2)*

45 Mariya bau me lui Israela biname cina sigita me saaclepi, teepi jepäni Yeesu ngena mule ne jewenige, siige teeme bucourage cina jitprungisi teebine. **46** Yepä teeme nesae cina äcnärige Parisea sigu biname bime bau me, teebibine jejemisi, Yeesu ngena mule ne jewenige. **47** Puma cita ca Parisea sigu biname piiyepu modamoda iiwäreja biname cina, teepi iyeta mutre biname bine ala tesoglicmisi mene atraname, siige jejemisi egä, “Mine ngena ne jewenenisi? Ai biname te bucourage ciitaca mule bine jewenetnäjenemige.
48 Mine liba ire taatu jecitenisi tabe apu mule wawenecame, piba iyeta biname cina teebine jitrungenisi, siige teeme bau me eclenige. Piba Rooma cubu biname cina pa saaclepi iiwäreja

mete ne sabe wawename piiyepu cuta iyeta biname bine sabe wawename, ingle Rooma gabmani* te singi lica gyene nuuja biname te mope me äbitame.”

⁴⁹ Teeme yepä te ngii Kayapa, lui tage iiwäreja mope biname pui padare cabu, jejemige egä, “Weene lipu buduma gemi! ⁵⁰ Nää, weene umle lica gemi, egä yepä biname te miiji budre äbita iyeta biname bime täüpume, lica iyeta biname cina?” ⁵¹ Ai lui teeme ngene atwanena mene lica ge. Yepä pui padare cabu tabe tage iiwäreja mope biname, siige Acejiyame te piba ngene atwanena ecäridge, egä Yeesu te miiji budre äbita iyeta Israela biname bime täüpume. ⁵² Cuta tabe teeme taatu täüpume lica budre yepä iyeta Acejiyame me bägräwale bime täüpume, lui cina aplidnäreji gemi ai gawecewe cabu iyeta poto ta, naace name pi teebibine yepä gome me abasecretname. ⁵³ Pui padare cabu ca Israela mutre biname cina gläämu jecijemige Yeesu ne budre me acitame. ⁵⁴ Peei ingwe gaabe ca Yeesu cabucabu lica otnetnäjige Yuudea probins cabu. Tabé pui gawe ne piba sebmalige, ädige yepä cewe me ngii Eperema, lui daapo taatu cewe gome jage. Tabé puga teeme abiberäja bägrä cama enajige.

⁵⁵ Israela biname bime äsupplengta trii mameta ge, siige bucurage biname cina abasecretname cewe maramara cabu ca Yerusalema me. Trii padare camuge, teipi niinäce eclige naace täüpume cude gwidape cabu ca kälyä äbitame piba ingwe ca trii cabu me äbäcname. ⁵⁶ Teipi

* **11:48:** Rooma gabmani: Rooma gabmani te Yeesu me padare cabu Israela gawe ne ecenanige.

puma Yeesu ne jirngisi, siige iiwäreja mete cabu ätemläjinisi egä, “Weene lipu ngene jotwanininiye, nää tabe pama tädenige ai trii padare täüpume coo lica?”⁵⁷ Modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina jiicisi egä, “Laati te liba päpäna je, egä tabe luma enajenige, pui biname te miji cibibine umle wawename, cine piba teebine oomlana.”

12

*Mariya te Yeesu ne Oil ca Eganige Betaniya Cewe
je*
(*Matayo 26:6-13; Mareko 14:3-9*)

¹ Piiyeme siks bimu ge äsuplenpta trii padare oomlaname, Yeesu piba Betaniya cewe me ädige, Lajaro luma senajenäjumi, tabe lui ne budre cabu ca yaarpenantepi. ² Yeesu ne deedei puga ecärisi. Lajaro pui bime yepä ge, lui cina teta cama deedei äbitininisi. Maareta mogobi jewenimige. ³ Piba Mariya ecatige miji lengo camlecamle nardus oil karpu ne, babo daremu ca lui oil ne jaaletnusi, epadurige Yeesu me erno cabu, piba edingäli ca jicisäjige. Mijirage lengo te mete ne iyeta joomlige.

⁴ Yeesu me yepä abiberäja bägrä ngii Yuuda Isakariyota, lui te teebine pagege budre me awaba, tabe Yeesu ne jejige egä, ⁵ “Ngena name pi mine ai oil ne acata cäco aleurname trii hanred silba rarekaake ca, siige pui rarekaake owecumete biname bine ceerame?” ⁶ Tabe ai mene naace name pi lica jiicige, egä tabe owecumete biname bime täüpume owecu ge, yepä tabe naace popi jiicige, ingle tabe eromaame ge. Tabe te teeme iyeta bime

rarekaake ire jaatwemuge, siige peema cita ca yaawadimuge rarekaake bine teeme singi gaabe wawenetnäjame.⁷ Yeesu Yuuda ne jejige egä, “Ob-mali teebine. Tabe ewetnenige teeme lui oil cebo pisi nyene cebine gape cabu acita bimu täüpume.⁸ Owecumete biname cina weene cama iyeteta pa yaacrajepi, yepä cane weene cama iyeteta lica pagege lenaja.”

Mene Jewenisi Lajaro ne Aglime Budre me

⁹ Bucurage Israela biname cina itecijemige, egä Yeesu Betaniya sine. Puma cita ca teepi eclige Betaniya cewe me lica Yeesu taatu name pi, yepä teepi cuta singi Lajaro ne päpäname, Yeesu lui ne budre cabu ca itu yaarpinanteipi. ¹⁰ Siige modamoda iiwäreja biname cina gläämu jicrajige Lajaro ne cuta budre me aglime, ¹¹ ingle temiji pi bucurage Israela biname cina Yeesu me poto cidi me äbitininisi, teebine jitprungisi.

Yeesu Yerusalem me Abacitige

¹² Nuuja bimu cabu äsuplengta trii täüpume lui biname cina itu tabasecretnumi, teepi itecijemige, egä Yeesu biiri tädenige Yerusalem me. ¹³ Teepi uli ciipe bine icnapimisi, eclige teebine awacletnäjame. Teepi baborage tagepogogo ca abayininisi egä,

“Acejiyame ne yaawepyeräjesi!
Yageyame me ngii cabu lui te tädenite, tabe miji naawenege meeble!
Acejiyame te Israela mope biname ne miji naawenege!”

14 Yeesu mamee dongki ne jepänige, siige acenutige teeme papa cabu me. Apu ibibi äbitige Oogäräneji mene, lui te jiicenige egä,

15 “Babo cewe lui Siiyona podo cabu, maane wälu gone!

Määme mope biname te aga tädenige mamee dongki papa cabu.”

16 Pui padare cabu abiberäja bägrä cina ai mule ne opo lica ewatnujisi, yepä Acejiyame te liba Yeesu ne budre cabu ca erpinan-tuji, teepi piba ngene jotwinujisi, egä apu oogäräneji gyene teeme poto cidi me, cuta teepi apu ituge wawena teeme tääpume.

17 Lui biname cina jäätänenepesi Yeesu lipu La-jaro ne gape cabu ca ala taasoglecepi, siige budre cabu ca yaarpinantepi ireclota me, teepi biname bine umle jaawenanemepesi. **18** Siige biname cina seclige Yeesu ne awacletnäjame, ingle teepi pee ciitaca mule poto cidi me ituge ätecia. **19** Puma cita ca Parisea sigu biname cina teemeteme ajananini-isi egä, “Jepäneye! Mine äblicäco gemi nuuja mule ne wawena! Iyeta biname cina teebine ingwe icwenisi!”

Poto Griik Biname cina Yeesu ne Jirngisi

20 Poto Griik biname cina cuta puga ge pui bi-name bime sobe cabu, lui cina Yerusalem me seclumi äsuplengta trii padare cabu Acejiyame ne awejename. **21** Teepi Pilipo bau me seclige. Tabe lui Betesaida cewe biname ge, lui cewe Galilaya probins ngalebora jage. Teepi Pilipo ne jejisi egä, “Babo biname, cine singi gemi Yeesu ne päpäname.” **22** Puma cita ca Pilipo ädige,

Andrea ne jejige, siige teepi gigri aaclige Yeesu ne umle wawename. ²³ Yeesu teebibine jaajige egä, “Padare te bii tatyaramtige Acejiyame te awabudni-tame, egä teeme bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe lipu jamyacu apaclyera cama gyene. ²⁴ Cane toracarage jijenine weebibine: wiiti kuu te liba gawe cabu me lica yaatramuge, siige budre liba lica läbituge, teeme cabu ca äblicäco nuuja gwidape te agi. Yepä liba budre läbituge, siige bucourage kuu cina täpletnäruge. ²⁵ Laati te teeme ireclota tääpume singi yaanajuge, tabe teeme ireclota ne yaapesaruge. Yepä laati te liba teeme ireclota tääpume singi lica birige ai gawecewe cabu, tabe teeme ireclota ne yamacetnäjuge iyeteta ireclota tääpume. ²⁶ Laati te liba singi käme kaakesea wawename, tabe cane cama tädenige naace name pi egä käme kaakesea bägrä te emä lenajame cane luma. Käme Babe te eei ne opo gaabe me yaacituge, lui te käme kaakesea ne jaawenuge.”

Yeesu Teeme Budre poto cidi me Jiicenige

²⁷ “Page käme ngenecu mäpu gyene, siige cane miji ngena iicaname! Nää, cane apu irecu lätumutene egä, ‘Babe, lui mäpu te tädenige käme niinäce gaabe me, maane iyeblingtepi.’ Eewe, cane äblicäco pepu irecu ätumuta, ingle cane aimä tädujine ai mäpu cabu cewe oocaname. ²⁸ Babe, määme ngii me jamyacu apaclyera ne seboclomtepi!” Puma cita ca tagepogogo te cabucewe ca tädige egä, “Cane käme ngii me jamyacu apaclyera ne ituge aboclomta, cuta cane pagege cääri aboclomta!”

²⁹ Lui biname cina puma aclajuteji icrajige, teepi liba ai tagepogogo itecijemige, teepi jiicisi egä, “Maadubi ala ge pama,” yepä poto cina jiicisi egä, “Acejiyame me mename seemo te mene tejige teebine.” ³⁰ Yeesu puma cita ca teebibine jejemige egä, “Ai tagepogogo te lica tädige käme name pi, yepä weeme name pi. ³¹ Siige page padare gyene ai gawecewe ne atraname. Ai gawecewe ne lui te ecanenige, teebine iyebplingtenisi page. ³² Cebine liba gawe cabu ca atecwenta cabu me, cane iyeta biname bine pa saawademepene käme bau me.” ³³ Ai mene iicema ca tabe eboclomtige, tabe lipulipu gaabe cabu budre pa läbitepi.

³⁴ Puma cita ca biname cina jejisi teebine egä, “Mime Cotre te nijenininige, egä Keriso, biname bine mäpu cabu ca lui te cirege äsecrera, tabe iyeteta lenaja myene. Maane cije piba lipulipu jiicite, egä Acejiyame bau ca lui te otni biname me äbitame, teebine miiji cabu me atecwenta? Laasi nyene ai, lui te Acejiyame bau ca cirege otni biname me äbitame?” ³⁵ Yeesu jejemige egä, “Apaclyera te cerämu matikolä padare weene cama pa yaanajepi. Weene otni-neye, apaclyera liba taatu camu pisi nyene weene cama, cije krokeci-kiye te itrugärinuge weebibine. Krokeciyiye cabu lui te waatnuge, tabe umle lica gyene liiyeme otni. ³⁶ Weene ätrunga eciteye apaclyera cabu me, tabe liba pisi nyene weene cama, piba weene apaclyera cama biname birige.”

Israela Biname cina Ätrunga käco Gemi

Ai mene ingwe gaabe ca Yeesu piba ädige, ämlitige biname bime bau ca. ³⁷ Yeesu puu bu-

curage ciitaca mule bine ituge waweneca Israela biname bime irewale je, yepä teepi lica jitprungisi teebine ³⁸ naace täüpume Acejiyame me mename biname Isaya me mene te toraca me äbitame egä, “Yageyame, biname cina ätrunga cäco ituge cime mene poto cidi me,

piiyepu teepi umle cäco määme kokre.”

³⁹ Teepi naace popi äblicäco ge ätrungame, ingle Isaya cuta itu jiicuji egä,

⁴⁰ “Acejiyame te teeme irecu bine iredärime me jewenimuji,
egä teepi cije cängena jääpänusi.

Tabe teebibine mopemuli cäco me jewenemuji,
egä teepi cije umle läbitininusi,
piiyepu cuta tatatröngäruge cäme bau me lui
Acejiyame gäne
naace name pi egä cane teebibine miiji wawename.”

⁴¹ Isaya ai mene jiicuji, ingle tabe niinäce gaabe me Yeesu me kokre ne jepänuji, pee name pi tabe teeme poto cidi me apu jiicuji.

⁴² Ngänuge puu iyeta ai mule cina äpletnera, yepä cuta bucourage modamoda Israela biname cina Yeesu ne jitprungisi. Yepä Parisea sigu biname bime wälu name pi teepi cabucabu lica jitprungisi, cije teebibine äyeblengäja mage teeme irecu ätumuta cabu ca. ⁴³ Teepi singi biname cina teeme täüpume miijirage ngene atwana cama lenajame, yepä lica Acejiyame te.

Yeesu Mene Jiicige Atrana poto cidi me

⁴⁴ Yeesu baborage tagepogogo ca jiicemige egä, “Laati te nätrunguge cebine, tabe cebine taatu

lica nätrunguge, yepä cuta teebine jäätzunguge, cebine lui te nätyepuji. ⁴⁵ Laati te cebine näpänuge, tabe cuta jääpänuge eei ne, cebine lui te nätyepuji. ⁴⁶ Cane tädujine ai gawecewe cabu biname bine apaclyera täüpume, egä iyeta lui cina cebine nätrungusi, teepi krokeciyi cabu lica page yaacrajemepi. ⁴⁷ Laati te yäätecijuge käme mene, yepä lica yaacatuge, cane teeme atrana biname lica gäne, ingle cane lica itu tädujine aima biname bine atraname yepä niiya cabu ca äsecrerame. ⁴⁸ Atrana pisi nyene pui biname täüpume, lui te cebine nägyuge piiyepu käme mene jäägyemuge. Cane lui mene bine ituge iicema, pui cina teebine cirege atrana. ⁴⁹ Cane kämerage ngii cabu lica ituge iicema, yepä Babe lui te cebine nätyepuji, tabe te ituge ajanena cane ngena jajanename piiyepu iicemame. ⁵⁰ Cuta cane umle gäne, egä Acejiyame lui mene jiicemimuge, iyeteta ireclota yääcäranemuge biname bine pui mene te. Yoo siige, cane jiicemimune, Babe te ngena ituge jajanena cebine.”

13

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä bime Ernge Jicisäjemige

¹ Äsuplenpta trii liba nuuja bimu ge, Yeesu tabe umle ge, egä teeme padare te bii tatyaramtige ai gawecewe ne abmalame siige Babe bau me acnenutame. Tabe iyeta padare singi ituge pui bime täüpume, ai gawecewe cabu lui teemi nemi. Teeme budre te liba mameta me täbitige, tabe

lica teebibine jigyemige, yepä tabe singi ge teeme täüpume ngälu ngälugaabe oomlaname.

² Yeesu teeme abiberäja bägrä cama liba deedei cabu jage, Satani te uja ngene atwana ecäruji Yu-uda ne, lui Simona Isakariyota me bägrä ge, tabe Yeesu ne awabame budre me aglime. ³ Yeesu umle ge, egä Babe te iyeta kokre teebine ituge ceera. Tabe cuta umle ge, egä tabe Acejiyame bau ca itu täduji cuta teeme bau me acnenutenige. ⁴ Siige tabe abujängtige deedei loolo dade cabu ca, teeme cäbletääpe ne iyeblingtige, taweli ca amlemaltige ibi cabu. ⁵ Piba tabe niiye ne disi cabu epadurige, siige gije abacitige abiberäja bägrä bine ernge äcisejame. Liba yepä ne jääcisäjuge, pui taweli ca cuta nebo jääcisäjuge, lui te teeme ibi cabu amlemalteji ge. ⁶ Tabe liba Simona Peteru gome tädige teeme ernge äcisejame, Peteru jejige egä, “Yageyame, nää maane te äbitenite cäme ernge äcisejame?” ⁷ Yeesu jejige egä, “Maane page umle lica grote, cane ai lui ngena ne jewenenine, yepä maane ingwe ca umle pagege äbita.” ⁸ Peteru jejige egä, “Eewe, pipu padare te lica tädenige egä maane cäme ernge äcisejame!” Yeesu jejige egä, “Cane liba määme ernge lica nääcisäjenine, maane piba cäme abiberäja bägrä lica grote.” ⁹ Simona Peteru te jejige egä, “Yageyame, piba cäme ernge taatu gone näcisäjute, yepä ime piiyepu mope cama näcisäjepi!” ¹⁰ Yeesu jejige egä, “Laati te liba gooni loowanguge, tabe nuuja gwidape täüpume singi lica, yepä tabe ernge taatu jääcisäjuge, siige tabe piba jugi cäco birige. Weene jugi cäco gemi, yepä weeme iyeta cina lica.” ¹¹ Yeesu umle ge, egä laati

te teebine budre me pa jaawabepi, peei name pi tabe jiicige, egä teepi iyeta jugi cäco lica gemi.

¹² Yeesu liba apirige abiberäja bägrä bine ernge äciseja ca, tabe teeme cäbletääpe asigrige, acnenutige teeme puupu cabu me adnatame, piba abiberäja bägrä bine itemlimige egä, "Weene nää umle bääbitininiye, cane ngena bii jewenine weeme täüpume? ¹³ Weene naininiye Abiberäja biname ca piiyepu Yageyame ca. Weene peei lui toraca mene jiiceniye, ingle cane pipu gäne. ¹⁴ Siige liba cane, weeme Yageyame piiyepu Abiberäja biname te weeme ernge bii jicisäjemine, weene cuta miji pepu weemeweme ernge äcisejana. ¹⁵ Cane ai ne naace täüpume bii jewenine weene cebine ätutename. ¹⁶ Cane toraca jijenininine, egä kaakesea bägrä te lica birige baborage teeme babo biname bau ca, cuta mename biname te babo lica birige teeme bau ca, teebine lui te jäätylepuge. ¹⁷ Weene aga umle bääbitininiye ai mule poto cidi me, siige lipu gege gemi weene, liba apu läbitininye.

¹⁸ Cane weeme iyeta poto cidi me ai mene lica jiicenine, ingle cane umle gäne weene lipu biname gemi, cane lui bine ituge äjäcra. Oogäräneji mene te lipu jiicenige egä, 'Lui te cane cama deedei äbitenige, tabe cebine pa näcisärmutepi,' ai mene te miji toraca me äbitame. ¹⁹ Cane ai mene naace name pi niinäce gaabe me jijenininine weebibine, egä ai mule te liba pa läbitepi weene piba ätrungame, egä cane pui biname gäne, lui täüpume cane jijananinune weebibine. ²⁰ Cane toraca jijenininine, egä laati te yaacatuge, cane lui ne jäätylepune, tabe cebine nacatuge. Piiyepu laati

te cebine nacatuge, tabe cuta teebine yaacatuge, cebine lui te nätyepuji.”

Yeesu piiyepu Yuuda

(*Matayo 26:20-25; Mareko 14:17-21; Luuka 22:21-23*)

²¹ Ai mene iicema ingwe gaabe ca Yeesu mage ngenecu mäpu me äbitige, pajecurage jiicige egä, “Cane toraca jjienininine weebibine, egä weeme yepä te page nawabenige cebine budre täüpume!” ²² Abiberäja bägrä cina teemeteme ire atwananinsi umle cäco, egä tabe laati poto cidi me jiicige ai mene.

²³ Abiberäja bägrä bime yepä te, Yeesu lui täüpume babo singi, tabe teeme gome adnatäneji ge. ²⁴ Simona Peteru teebine irecu cubu ca jwenige Yeesu ne ätemlame, egä tabe laati poto cidi me jiicige peeimene. ²⁵ Siige pui abiberäja bägrä te äbyenutige Yeesu bau me, itemlige egä, “Yageyame, maane laati täüpume jiicite peeimene?” ²⁶ Yeesu teebine jejige egä, “Cane liba buludu pacu ne yiiglenutenine jurä cabu me, siige liba laati ne ecärenine, peese nyene pui biname.” Siige tabe buludu pacu ne ecatige, yiiglenutige, ecärige Yuuda ne, lui Simona Isakariyota me bägrä ge. ²⁷ Liba Yuuda buludu ne juutecrigi, piba taatu Satani te abacitige teeme trupa cabu me. Yeesu Yuuda ne jejige egä, “Maane ngena wawena mäte singi, watawata jeweni.” ²⁸ Nuuja abiberäja bägrä cina nuuja umle lica ge, egä Yeesu ngena täüpume teebine apu jejige. ²⁹ Ingle Yuuda lui teeme rarekaake ire atwi biname ge, poto abiberäja bägrä cina apu jengemige, egä Yeesu teebine jejige

ai soriyomu tääpume gwidape aletname coo owe-cumete biname bine rarekaake cerame. ³⁰ Siige Yuuda liba buludu pacu juutecriga, tabe piba taatu asatige. Pui lui ciiye ge.

Kirece Cotre

³¹ Yuuda liba asatige, Yeesu piba abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Siige Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, teeme jamyacu apaclyera ne page jepänenisi, cuta Acejiyame me jamyacu apaclyera ne jepänenisi teeme cabu ca. ³² Siige Acejiyame me jamyacu apaclyera ne liba jepänenisi teeme cabu ca, piba Acejiyame te teeme Acejiyamerage cabu ca pajecu me jewenenige pui me jamyacu apaclyera ne, teeme bau ca lui te täduji biname me äbituji. Tabe peei ne watatarage jewenenige. ³³ Cäme muijirage bägräwale, cane matikäli padare taatu cerämu nanajinige weene cama. Weene cebine pa närngepeye, yepä cane peei yepä mene jijenininine weebibine, cane lipu Israela biname bine ituge jaji, egä cane liiyeme ädenine, weene peeyeme äblicäco gemi otni. ³⁴ Cane weebibine kirece cotre icärininine: weene miji weemeweme singi äbitena. Cane lipu weeme tääpume singi ituge, weene cuta miji pepu weemeweme singi äbitena. ³⁵ Weene liba weemeweme singi läbitaninuye, pui cabu ca biname cina umle birige, egä weene käme abiberäja bägrä gemi.”

Yeesu piiyepu Peteru

(Matayo 26:31-35; Mareko 14:27-31; Luuka 22:31-34)

³⁶ Simona Peteru te Yeesu ne itemlige egä, “Yageyame, maane liiyeme ädenite?” Yeesu jejige

egä, “Page maane äblicäco gäte cane cama otni, cane liiyeme ädenine, yepä maane ingwe ca cire tädepi.” ³⁷ Peteru jejige egä, “Yageyame, ngena name pi cane äblicäco gäne page maane cama otnime? Cane bamacetnäjine mämiji pi budre äbitame.” ³⁸ Yeesu jejige egä, “Maane nää toraca bamacetnäjite cämiji pi budre äbitame? Cane toraca mene naajenine, airage ciiye cabu maane niinäce cebine nesae gääbu nainenite, paulo te ingwe ca ala piba sengenenige.”

14

Yeesu Gaabe Gyene Babe bau me

¹ “Weene ngenecu mäpu gone! Acejiyame ne jitrungeye cuta cebine nätrungeye. ² Cäme Babe me mete cabu bucourage puupu piti nemi, siige cane ädenine weeme tääpume amacetnäjame. Puupu liga lica cirege, cane piba weebibine apu lica cire jijinejine. ³ Cane puu niinäce ädenine weeme tääpume puupu ne amacetnäjame, cane cuta cire tacnepene weebibine arwojame käme bau me. Weene puma cire inajipi, cane luma. ⁴ Weene umle gemi gaabe, pui puupu cabu me lui gaabe te ädenige, cane luma pagege lenaja.”

⁵ Tooma Yeesu ne jejige, “Yageyame, cine umle lica gemi, maane liiyeme ädenite, cine piba lipulipu pagege umle äbita gaabe piiyeme otnime?” ⁶ Yeesu Tooma ne jejige egä, “Cane age säne gaabe, cane age säne toraca, cane age säne ireclota. Nuuja gaabe lica gyene Babe bau me otni me, yepä cane säne gaabe. ⁷ Weene liba toraca umle cirege cane, weene piba cuta umle cirege Babe. Siige page ama

cita ca weene umle gemi tabe; weene ituge teebine päpäna.”

⁸ Pilipo Yeesu ne jejige, “Yageyame, Babe niwabini cibibine! Cine peei taatu memi singi.”

⁹ Yeesu teebine jejige egä, “Pilipo, maane nää toraca umle cäco grote cane, ngänuge cane puu lecaleca padare weene cama itu nanajenani. Laati te liba cebine näpänuge, tabe cuta Babe ne jäätäpänu, peei name pi maane lipulipu jiicite egä, ‘Babe niwabini cibibine.’ ¹⁰ Maane nää ätrunga lica grote, egä cane pisi näne Babe cabu, Babe pisi nyene käme cabu. Cane käme ngene atwana mene lica jiicemimune, yepä Babe te käme cabu sine, siige käme cabu ca kaakesea jewenenige. ¹¹ Weene miiji ätrunga, egä cane Babe cabu sâne, Babe käme cabu sine. Weene liba nuuja ingle name pi lica birige ätrunga, weene miiji käme kaakesea miji pi ätrunga. ¹² Cane toraca jijenininine weebibine, egä laati te cebine nätrunguge, tabe epu mule bine jaawenimuge cane liiyepu. Cuta cerämu poto jaawenimuge, ingle cane Babe bau me ädenine. ¹³ Iyeta weene lui tääpume yäätemluye käme ngii cabu, cane jaawenune weeme tääpume naace name pi biname cina piba Bägrä cabu ca päpäname Babe me jamyacu apacyera ne. ¹⁴ Weene liba ngena tääpume yäätemluye käme ngii cabu, cane icärinini.”

Yeesu Abiberäja Bägrä bine Jejemige Aceji Seemo ne Ätyepame

¹⁵ “Weene liba singi käme tääpume, weene käme mene ibi jaawenimuye. ¹⁶ Cane Babe ne itemlenine, tabe te nuuja Ätityerayame pa sicäripi weebib-

ine. Pui te weene cama iyeteta pa yaanajepi. Tabe lui Seemo gyene, lui te saaboclomtuge, ngena gyene toraca. ¹⁷ Ätrunga cäco biname cina äblicäco teebine acata, ingle teepi äblicäco teebine pääna coo teeme poto cidi me umle äbita. Yepä weene umle gemi tabe, ingle tabe weene cama enajenige piiyepu tabe weeme cabu pagege lenaja.

¹⁸ Cane weebibine taatu lica pa sibmalipene, yepä cane cuta pa tacnenutepene weeme bau me. ¹⁹ Matikäli padare ingwe gaabe ca ätrunga cäco biname cina cebine lica pa näpänepesi, yepä weene pa näpänepeye. Ingle naace popi cane ireclota nanajinige, weene cuta ireclota pinajipi. ²⁰ Pui bimu cabu weene umle page äbitipeye, egä cane Babe cabu säne, weene käme cabu temi, cane weeme cabu säne.

²¹ Laati te käme mene ne yaacatuge, siige yääcwetnuge, tabe peese nyene biname, lui te käme tääpume singi. Laati te käme tääpume singi, käme Babe te teeme tääpume singi birige. Cane cuta singi gäne teeme tääpume, siige teeme bau me pa laboclomtepene.” ²² Yuuda, lica Isakariyota me bägrä yepä nuuja Yuuda, tabe Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, peei lipu gyene, egä maane cime bau me pa taboclomtapi, lica ätrunga cäco biname bime bau me?” ²³ Yeesu Yuuda ne jejige, “Laati te liba käme tääpume singi, tabe käme abiberäja mene bine yääcwetnimuge. Käme Babe te teeme tääpume singi, siige cine käme Babe cama pa niclepi teeme bau me teeme cabu lenajame. ²⁴ Yepä laati te liba käme tääpume singi lica, tabe käme abiberäja mene bine lica yääcwetnimuge. Weene lui abiberäja

mene bine ituge ätecija, käme lica gemi, yepä käme Babe memi, lui te cebine nätyepuji.

²⁵ Cane ai mene bii jijananinine weebibine, page cane liba weene cama camu pisi näne.

²⁶ Yepä Aceji Seemo, Acejiyame te lui ne käme ngii cabu pagege ätyepa weebibine ätityeraname, tabe te iyeta mule poto cidi me pa sibiberäjipi piiyepu kääri umle pa tiwenanipi, cane ngena poto cidi me itu jijananipene.

²⁷ Cane poode ne sebmalenine weeme bau me. Cane kämerage poode icärininine weebibine, pee name pi ngenecu mäpu gone, wälu gone! Pepu pana poode ne weene äblicäco päpäna ai gawecewe cabu ca. ²⁸ Weene bii nätecijiye cane iicana je egä, ‘Cane weebibine page sibmalipene, cuta page tacnenutepene weeme bau me.’ Weene liba käme tääpume toraca singi gemi, weene gege gemi, egä cane Babe bau me ädenine, ingle tabe baborage gyene käme bau ca. ²⁹ Cane aga niinäce gaabe me iyeta bii jijananinine weebibine naace tääpume, egä ai cina liba pa läbitipesi, weene piba pagege ätrunga. ³⁰ Cane äblicäco gäne cerämu weene cama mene iicema, ingle ai gawecewe ne lui te ecaninige, tabe te tädenige. Tabe nuuja kokre lica gyene käme tääpume, ³¹ yepä ätrunga käco biname cina miji gemi umle äbita, egä cane singi gäne Babe tääpume piiyepu jaawenimune iyeta, tabe ngena tääpume cebine ituge jaji.

Abujängineye! Biiri läsinago, naclege ama cita ca.”

15

Waina Uli piiyepu Teeme Ciipe

¹ “Cane age säne toraca waina uli, piiyepu cäme Babe te calwacupi ire atwiyame gyene. ² Tabé cäme cabu ca yaacnapimuge iyeta ciipe bine, lui cina kuu cäco gemi. Yepä lui ciipe cina kuu cama birige, tabe cängenarage yaamacetnäjimuge, jugi bine jäaglubäjemuge naace täüpume teepi cerämu kuu päpäname. ³ Cäme mene te uja weebibine jugi cäco me ituge wawena. ⁴ Inajinege cäme cabu, piba cane cuta weeme cabu pagege lenaja. Ciipe te liba lica uli mage cabu birige lenaja, tabe äblicäco kuu päpäna. Pepu gemi weene cuta äblicäco kuu päpäna, weene liba cäme cabu lica birige lenaja.

⁵ Cane waina uli gäne, weene ciipe gemi. Laati te cäme cabu yaanajuge, cane lui me cabu nanajuge, tabe bucourage kuu jääpänimuge. Cäme cäco je weene nuuja gwidape ne äblicäco wawena. ⁶ Laati te cäme cabu lica yaanajuge, teebine yaajarusi uli ciipe ne liiyepu, siige maaje me läbituge. Maaje ciipe bine yaatomli-cmusi, uliobo cabu me yiisabimus, siige teepi puma layinusi. ⁷ Weene liba cäme cabu inajininuge piiyepu cäme mene te liba weeme cabu pisi nyene, piba weene jääpänimuye iyeta, weene lui täüpume cebine nätinäruye. ⁸ Weene liba bucourage kuu bine jääpänimuye, peei cabu ca cäme Babe me jamyacu apaclyera te babo läbituge, siige weene lawabudnitininuye, egä weene cäme abiberäja bägrä gemi. ⁹ Cäme Babe te lipu singi gyene cäme täüpume, cane cuta pipu singi gäne weeme täüpume. Weene cäme singi cabu inajipi. ¹⁰ Weene liba cäme mene bine yääcwetnimuye, cäme singi te weeme cabu yaanajuge, epu pana cane lipu cäme

Babe me mene bine yääcwetnimune, siige teeme singi te cäme cabu yaanajuge.

¹¹ Cane ai mene naace täüpume jijananinine egä cäme gege te weeme cabu lenajame, cuta weeme gege te babo äbitame. ¹² Cane weebibine jijeninine, egä weene weemämu singi äbitanipeye, cane lipu weeme täüpume singi ituge. ¹³ Eei gyene baborage singi, biname te liba teeme ireclota ne yääyemaluge budre me teeme binamewale bime täüpume. ¹⁴ Weene liba cäme mene ibi jaawenimuye, weene cäme binamewale gemi. ¹⁵ Cane ingwe ca lica iyinininine weebibine kaakesea bägrä ca, ingle kaakesea bägrä te umle cäco teeme babo biname te ngena jewenenige. Yepä cane iyinininine cäme binamewale ca, ingle cane ituge weebibine jajanena iyeta, cane cäme Babe bau ca ngena ituge ätecijana. ¹⁶ Weene te cebine lica itu noomlepeye, yepä cane te weebibine itu joomlipene. Cane weebibine joomlipene, jijipene ot-nime bucourage kuu bine päpäname, pepu kuu lui cina iyeteta gemi. Piba Babe te page icäripi iyeta gwidape, weene lui täüpume yäätinäruye cäme ngii cabu. ¹⁷ Ai lui cäme singi gyene, egä weene miji weemämu singi äbitanipeye.”

Ätrunga cäco Biname cina Jäägyemusi Yeesu me Binamewale bine

¹⁸ “Liba ätrunga cäco biname cina weebibine jimugitninusi, weene gone ngene jitrimalinuge, egä teepi cebine niinäce pepu ituge ämugetna. ¹⁹ Weene liga ai gawecewe biname cama yepä cirege, teepi piba singi cirege weeme täüpume, teepi lipu singi teeme täüpume. Yepä weene teta

cama yepä lica gemi, ingle cane te ituge weebibine teeme cabu ca oomlana, peeи name pi teepi weebibine jimugitninusи.

²⁰ Weene ngene gone jitrimalinuge, cane lipu jijininine egä, ‘Kaakesea bägrä te baborage lica gyene teeme babo biname bau ca.’ Peeи name pi cebine liba ituge sabe wawena, cuta weebibine piba pagege sabe wawena. Biname cina liba cäme mene ituge ätecija, teepi cuta weeme mene piba pepu pagege ätecija. ²¹ Yepä teepi weebibine iyeta ai pa jiwenanipesi cämiji pi, ingle teepi umle lica gemi tabe, cebine lui te nätyepuji. ²² Cane ligalica cire tädejine teebibine mene jajanename, piba teepi umle lica cirege, egä teepi niiya mule biname gemi. Yepä page teepi äblicäco iicana, egä teepi niiya mule biname lica gemi. ²³ Laati te cebine nämugitnuge, tabe cuta cäme Babe ne jäämugetnuge. ²⁴ Cane ligalica biname bime sobe cabu epu mule lica cire jaawenemejine, lui bine nuuja telica ituge waweneca, teepi piba umle lica cirege, egä teepi niiya mule biname gemi. Yepä teepi ituge päpäna, cane ngena ituge wawenena, siige teepi nimugetnusi cibibine Babe cama. ²⁵ Apu ibibi äbitenige teeme Cotre mene te egä, ‘Teepi papa taatu cewe je cebine nämugitnusi.’

²⁶ Cane pa täätyepepene weeme bau me Aceji Seemo ne weebibine ätityeräjame piiyepu aboclomtame, ngena gyene toraca. Tabе Babe bau ca pa tädepi, siige cebine pa naitnäjepi. ²⁷ Weene cuta pagege cebine aitneja, ingle weene cane cama ituge lenaja cäme kaakesea agedna cabu ca.”

16

¹ “Cane naace täüpume ai mene jijanininine egä weene ätrunga ne lica apesera. ² Israela biname cina weebibine teeme irecu ätumuta cabu ca pagege äyecreja. Cuta padare te page tädepi, liba lui cina weebibine budre me pa iglecipesi, teepi apu pa jaangemepi egä, ‘Cine miji mule ne jewenisi Acejiyame täüpume.’ ³ Teepi naace name pi apu pagege wawena, ingle teepi umle lica ituge Babe piiyepu cane. ⁴ Yepä cane ai mene naace täüpume jijanininine egä weene käme mene ngene apecname, ai cina liba pagege äbita.”

Aceji Seemo me Kaakesea

“Cane niinäce ai poto cidi me lica jijipene weebibine, ingle cane weene cama ge. ⁵ Siige page cane teeme bau me ädenine, lui te cebine itu nätyepu; yepä weeme nuuja te lica nätemlenige egä, ‘Maane liiyeme ädenite?’ ⁶ Siige page cane lipu jijanininine weebibine, pui name pi weene ngenecu mäpu gemi. ⁷ Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä ai lui miji gyene cane weeme bau ca äyeblingtame, ingle cane liba lica äyeblingtenine, piba Aceji Seemo te lica pagege weeme bau me otni weebibine ätityerame. Yepä cane liba äyeblingtenine, cane pa täätpepene teebine weeme bau me. ⁸ Siige Ätityerayame te liba pa tädepi, tabe te pagege awabudnäja ai gawewewe biname bime täüpume niiya mule piiyepu ngena gyene conocäco piiyepu Acejiyame te lipu biname bine atrana. ⁹ Teepi kängena umle lica gemi, niiya mule ngena gyene, ingle teepi cebine lica nätrungenisi. ¹⁰ Teepi kängena umle lica gemi,

ngena gyene conocäco, ingle cane ädenine Babe bau me, siige weene cebine ingwe ca lica pa näpänepeye. ¹¹ Piyepu teepi atrana poto cidi me cängena umle lica gemi, ingle ai gawecewe ne lui te ecanenige, teebine uja ituge atrana.

¹² Cäme bucurage mene piti nemi weebibine jajanename, yepä page weene ibibi lica gemi umle äbitame. ¹³ Yepä Aceji Seemo, lui toraca gyene, liba pagege otni, tabe te pa sibiberäjipi iyeta ngena gyene toraca. Tabé teemerage ngii cabu lica pagege iicema, yepä tabe eei mene pa jiicemepi, tabe ngena ituge ätecija. Tabé ciige gwidape poto cidi me pa jijananipi. ¹⁴ Tabé te weeme tääpume pagege awaba, egä cane lipu jamyacu apaclyera cama gäne, ingle tabe käme bau ca ngena mene pa yäätecijanepi, pui mene pa jijananipi weebibine. ¹⁵ Iyeta lui cina käme Babe memi, teepi cuta kämi nemi. Peei name pi cane apu jiicine, egä Aceji Seemo te pa yaacatepi, cane teebine ngena pagege ceera, siige piba weebibine pa jijananipi.”

Mäpu Ngene Atwana te Pa Lateplingtepi Gege Me

¹⁶ “Matikäli padare ingwe gaabe ca weene cebine lica page näpänepeye. Cuta puma cita ca matikäli padare ingwe gaabe ca weene cuta cääri cebine page näpänepeye.” ¹⁷ Poto abiberäja bägrä cina teemeteme ätemläjinisi egä, “Tabe baa ngena tääpume nijinige egä, ‘Matikolä padare ingwe gaabe ca weene lica page näpänepeye cebine. Cuta puma cita ca matikolä padare ingwe gaabe ca weene cääri cuta page näpänepeye cebine.’ Tabé cuta jiicige egä, ‘Apu gyene, ingle

cane Babe bau me ädenine.’ ¹⁸ Ngena gyene ingle teeme ai ‘matikäli padare ingwe gaabe ca’ mene täüpume. Mine umle lica gemi, tabe ngena täüpume jiicenige.” ¹⁹ Yeesu umle äbitige, egä teepi singi peei poto cidi me ätemlame, siige tabe jejemige egä, “Weene nää pui poto cidi me ngene jotwanininiye, cane lipu jijininine egä, ‘Matikäli padare ingwe gaabe ca weene lica cebine pa näpänepeye. Cuta puma cita ca matikäli padare ingwe gaabe ca weene cuta cääri cebine pa näpänepeye.’ ²⁰ Cane toraca jijenininine, egä weene ele pingeni-tnipi, yepä ätrunga cäco bi-name cina gege pagege. Weene ngenecu mäpu cama pinajipi, yepä weeme peei ngenecu mäpu te gege me pa lateplingtepi. ²¹ Magebi te liba bägrä ärngime läbituge, tabe ngenecu mäpu birige, ingle pui padare cabu baborage pita ne jaasic-nantuge. Yepä liba bägrä ne jäärnguge, tabe pita ngene jwäätrimaluge, ingle tabe gege birige, bägrä te lipu laplimluge ai gawecewe cabu me. ²² Cuta pepu gyene weeme täüpume, weene page ngenecu mäpu cama gemi, yepä cane weebibine cääri pa jipänipene. Piba weene gege taatu pinajipi, siige nuuja te äblicäco gyene weebibine pui gege uute-cra.

²³ Pui padare cabu weene cebine lica pagege ätemla nuuja gwidape poto cidi me. Cane toraca jijenininine, egä weene liba ngena täüpume yäätinäruye Babe ne cäme ngii cabu, tabe icärininuge. ²⁴ Weene Babe ne lica ituge ätinera nuuja gwidape täüpume cäme ngii cabu ngälu page. Itinärepeye, siige weene pa jepänepeye piba weeme gege te babo pa läbitepi.”

Yeesu Gawecewe Mule bine Epremalemige

²⁵ “Cane ngene ca agli mene ca bii jijanininine weebibine ai mule poto cidi me. Yepä padare te pa tädepi, cane liba ngene ca agli mene ca lica pagege jajanena weebibine yepä cane pajecurage page jijanipene käme Babe poto cidi me. ²⁶ Pui padare cabu weene weemämu irecu pa päatumutanipeye Babe bau me käme ngii cabu; siige cane lica jijenininine, egä cane pagege weeme tääpume irecu ätumuta Babe bau me, ²⁷ ingle Babe te teemämu singi gyene weeme tääpume. Tabé naace popi singi gyene weeme tääpume, ingle weene singi ituge käme tääpume piiyepu weene ituge ätru-nga, egä cane Acejiyame bau ca tädujine. ²⁸ Cane Babe bau ca tädujine ai gawecewe cabu me, siige page cane ai gawecewe ne sebmalenine, acnenutenine Babe bau me.”

²⁹ Puma cita ca abiberäja bägrä cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane siige page pajecurage jiicenemite, lica ngene ca agli mene ca. ³⁰ Page cine siige umle bääbitinago, egä maane umle gäte iyeta gwidape. Maane niinäce umle läbitute biname cina singi ngena tääpume ätemlame. Peei name pi cine siige jitrunenisi, egä maane Acejiyame bau ca itu tädujite.” ³¹ Yeesu jejemige teebibine egä, “Weene siige page jitruneniyе. ³² Padare te tädenige – siige uja bii tatyaramtige – weene liba eplidnäreniye weeme yepäyepä bime mete me, cebine taatu nabmaleniye. Yepä cane taatu lica gäne, käme Babe pisi nyene cane cama. ³³ Cane naace name pi weebibine iyeta ai mene bii jijanininine egä weene käme cabu ca poode ne päpäname. Ai gawecewe cabu weene mäpu bine jääpänanemuye,

yepä wälu gone äbita, cane gawecewe mule bine ituge apremela.”

17

Yeesu Irecu Ätumutenige Abiberäja Bägrä bime tääpume

¹ Yeesu liba mene iicema iyeta apirige, tabe ire acitige cabucewe me, jiicige egä, “Babe, cäme padare te biiri tatyaramtige. Maane biname bime bau me eboclomtepi, egä cane määme Bägrä lipu jamyacu apaclyera cama gäne piba cane biname bime cabu me pagege aboclomta, egä maane lipu jamyacu apaclyera cama gäte. ² Maane cebine conocäco itu näcärepete iyeta biname bine waadename naace tääpume cane iyeteta ireclota ceerame iyeta eei biname bine, maane lui ituge ceera cebine. ³ Lui cina umle gemi maane, lui säte yepä taatu toraca Acejiyame piiyepu cuta lui cina umle gemi cane, Yeesu Keriso, maane lui ne ai gawecewe cabu me nätyepujite, teepi uja iyeteta ireclota cabu me bebäcnisi.

⁴ Babe, cane määme jamyacu apaclyera ne ituge aboclomta ai gawecewe cabu, ingle cane siige bepirine, maane lui kaakesea itu näcärepete cane te wawename. ⁵ Babe, määme opo gaabe je maane pui yepä jamyacu apaclyera näcärepi, cäme lui apaclyera puga ge, cane liba maane cama jage agedname niinäce gaabe me.

⁶ Cane ai biname bine umle ituge wawena määme poto cidi me, maane lui ituge äjäcrä cäme tääpume ai gawecewe cabu ca. Teepi lui määme biname ge, yepä cebine itu näcärepete maane.

Teepi määme mene ituge ätrunga, ⁷ siige page teepi umle gemi, egä iyeta maane lui ituge ceera cebine, määme bau ca gemi. ⁸ Maane lui mene itu näcärepete cebine, cane teebibine ituge jajanena, siige teepi becatisi. Teepi umle gemi, egä toraca gyene, egä cane määme bau ca itu tädujine. Teepi jitrungenisi, egä maane te cebine itu nätyepujite.

⁹ Cane irecu ätumutenine teeme täüpume. Cane lica irecu ätumutenine biname bime täüpume, lui cina icrajenige gawecewe mule cabu, yepä cane ai bime täüpume irecu ätumutenine, maane lui ituge cebine ceera, ingle teepi määmi nemi. ¹⁰ Iyeta lui cina cämi nemi, cuta määmi nemi; piiyepu lui cina määmi nemi, cuta cämi nemi. Biname cina teeme cabu ca jääpänusi, egä cane lipu jamyacu apacyera cama gäne. ¹¹ Babe, cane siige page määme bau me ädenine. Cane ai gawecewe cabu lica pa nanajepi, yepä teepi ama pagege. Mijirage Babe, maane miiji määme ngii me kokre ca ire atwemame teebibine, lui ngii maane ituge cebine ceera, piba teepi yepä äbitame, mine liiyepu yepä gegi. ¹² Cane liba taatu aga ge teta cama, cane teebibine cängena ire jaatwemune määme ngii me kokre ca, maane lui ngii cebine ituge ceera. Cane ituge cängenarage teebibine ire atwema, siige nuuja te lica ituge apesera, yepä pui taatu gyene, lui te miiji otni niiya puupu cabu me naace täüpume Oogäräneji mene te toraca me äbitame.

¹³ Babe, cane page ädenine määme bau me. Cane ai mene naace täüpume jiicenenemine, cane liba taatu ai gawecewe cabu je, egä cäme gege te teeme cabu babo äbitame. ¹⁴ Cane määme mene ituge jajanena teebibine, siige ai gawecewe muleyame

biname cina teebibine jäämugetnemusi, ingle teepi gawecewe me lica gemi epu pana, cane lipu ai gawecewe me lica gäne. ¹⁵ Cane lica naawejanenine maane teebibine äsecrerame ai gawecewe cabu ca, yepä cane naawejanenine maane teebibine awecetnärame Satani te oomlana wälü pi. ¹⁶ Teepi ai gawecewe me lica gemi cane liiyepu. ¹⁷ Määme mene ca lui toraca gyene, maane teebibine mara me jewanemepi määme tääpume. ¹⁸ Maane cebine lipu itu nätyepujite ai gawecewe cabu me, cane cuta piiyepu teebibine ituge ätyepa ai gawecewe cabu me. ¹⁹ Cane temiji pi käme ireclota ecitenine määme ime cabu naace tääpume teepi cuta toracarage mara me äbitame määme tääpume.”

Yeesu Irecu Ätumutenige Iyeta Ätrunga Biname bime tääpume

²⁰ “Cane ai abiberäja bägrä bime tääpume taatu irecu lica ätumutenine, yepä cane cuta irecu ätumutenine eei bime tääpume, lui cina cebine pa nätrungepesi teeme aitneja name pi. ²¹ Cane irecu ätumutenine naace tääpume teepi yepä me äbitame epu pana maane Babe te lipu käme cabu, cuta cane liiyepu määme cabu. Cane irecu ätumutenine, egä teepi cuta mine cama yepä me äbitame naace tääpume ai gawecewe muleyame biname cina piba ätrungame, egä maane te nätyepujite cebine.

²² Cane teebibine yepä jamyacu apaclyera ituge ceera, maane lui näcärujite cebine, naace tääpume teepi yepä me äbitame mine lipu yepä gegi. ²³ Cane teeme cabu pisi näne, maane käme cabu pisi näte

teepi piba toraca yepä äbitame. Siige piba ai gawecewe muleyame biname cina umle äbitininisi, egä maane te itu nätyepujite cebine piiyepu maane te singi ituge teeme tääpume, maane lipu singi ituge cäme tääpume.

²⁴ Babe, maane cebine ai abiberäja bägrä itu näcärepete, siige cane singi gäne teepi cane cama lenajame, cane luma pagege lenaja, cuta cane singi gäne teepi päpäname jamyacu apaclyera ne, maane lui cebine ituge ceera, ingle maane niinäce singi ituge cäme tääpume, ingwe ca ai gawecewe ne jewenujite. ²⁵ Conocäco Babe, ai gawecewe muleyame biname cina umle lica gemi maane, yepä cane umle gäne maane piiyepu ai cina umle gemi, egä maane te cebine itu nätyepujite. ²⁶ Cane meebine ituge awabudnita teeme bau me, cuta cerämu naawabudnäjinine naace name pi, egä määme lui singi pisi nyene cäme tääpume teeme cabu cuta lenajame cuta cane teeme cabu lenajame.”

18

*Yeesu ne Joomlisi
(Matayo 26:47-56; Mareko 14:43-50; Luuka 22:47-53)*

¹ Ai irecu ätumuta mene ingwe gaabe ca Yeesu piba ädige teeme abiberäja bägrä cama, siige teepi Kidrona calame ne yuurisi. Calame nuuja poto doro ca puga ge calwacupi cewe. Yeesu abiberäja bägrä cama piiyeme ädige. ² Teeme budre me awaba biname Yuuda, tabe cuta umle ge pui cewe, ingle Yeesu teeme abiberäja bägrä cama bucurage gääbu labasecretnininusi puma. ³ Puma cita ca

Yuuda tädige pui calwacupi cabu me. Modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina teta cama jityepimisi yepä sange cubu biname bine piiyepu poto iiwäreja mete awamuta biname bine. Teepi lampa piiyepu ngale bine ewadimisi. Teeme cuta cubu gwidape puga ge.

⁴ Yeesu umle ge ngena te äbitenige teeme tääpume, peei name pi tabe niinäce gaabe me awetäntige, jejemige egä, “Weene laati ne jirngeniye?” ⁵ Teepi jejisi egä, “Cine Yeesu Nasareta cewe biname ne jirngenisi.” Yeesu jejemige egä, “Cane age säne.”

Pui biname bime sobe cabu cuta Yuuda puga ge, Yeesu ne budre tääpume awabayame biname te. ⁶ Yeesu liba apu jejemige egä, “Cane age säne,” teepi ingwe gaabe me äsinininisi, siige itrametnemalemige gawe cabu me. ⁷ Yeesu cääri item-limige egä, “Weene laati ne jirngeniye?” Teepi jejisi egä, “Cine Yeesu Nasareta cewe biname ne jirngenisi.” ⁸ Yeesu jejemige egä, “Cane nata uja bii jijinine, egä cane age säne. Yoo, weene liba cebine närgeniye, weene ire taatu jicranemeye ai cina otnime.” ⁹ Apu toraca me bäbitige teeme niinäce gaabe mene te egä, “Cane nuuja ne lica ituge apesera, maane lui ituge cebine ceera.”

¹⁰ Simona Peteru me cubu turikä puga ge, siige tabe sisatige, jeläcnutige yepä biname me camu poto tablame ne iyeta. Tabe lui iiwäreja mope biname me kaakesea bägrä, ngii Malkus tage. ¹¹ Yepä Yeesu Peteru ne jejige egä, “Isinglanti cubu turikä ne siiti bora me. Nää, maane apu naangenenige, egä cane singi gäne uucraname ai

mäpu cabu ca, cäme Babe te lui täpumee ituge ceera?”

Yeesu ne Ecanisi Anas bau me Ätemleja tääpume

¹² Cubu biname, teeme mope biname piiyepu iiwäreja mete awamuta biname, teepi Yeesu ne joomlisi, seea ca jetäysi, ¹³ siige ecanisi Anas bau me. Anas lui sasa mope iiwäreja biname ge, Kayapa me gite ge. Kayapa tage pui kämäge cabu iiwäreja mope biname. ¹⁴ Tabo peese nyene biname, lui te Israela biname bine jejemige egä, “Ai lui miji gyene yepä biname te budre äbitame iyeta biname bime tääpume.”

Peteru Yeesu ne Jeinige

(*Matayo 26:69-70; Mareko 14:66-68; Luuka 22:55-57*)

¹⁵ Simona Peteru piiyepu nuuja abiberäja bägrä, teepi Yeesu ne ingwe icwäsi. Iiwäreja mope biname te umle ge pui nuuja abiberäja bägrä, pee name pi tabe Yeesu cama abacitige iiwäreja mope biname me mete caale ngalebora me. ¹⁶ Peteru caale kaake poto ca imyemutige. Puma cita ca pui nuuja abiberäja bägrä, iiwäreja mope biname te lui poto cidi me umle ge, tabe tacnenutige, grana ire atwi ngulebägrä ne jojige, siige Peteru ne sis-inglantige caale ngalebora me. ¹⁷ Puma cita ca pui grana ire atwi ngulebägrä te Peteru ne itemlige egä, “Nää, maane pui biname me abiberäja bägrä yepä gäte?” Peteru jojige egä, “Eewe, cane lica.”

¹⁸ Pui lui gäbu padare ge. Kaakesea bägrä piyyepu iiwäreja mete awamuta biname cina uliobo yuungisi, siige gäbu jemajimige. Peteru cuta puga ge teeme sobe cabu gäbu jemajige.

*Iiwäreja Mope Biname te Yeesu ne Itemläjige
(Matayo 26:59-66; Mareko 14:55-64; Luuka 22:66-71)*

¹⁹ Iiwäreja mope biname te Yeesu ne itemläjige teeme abiberäja bärä poto cidi me piiyepu teeme abiberäja mene poto cidi me. ²⁰ Yeesu teebine jejige egä, “Cane pajecurage biname bine jaajanane-mune piiyepu yaabiberäjimune abasecretna mete cabu ta piiyepu iiwäreja mete cabu, iyeta Israela biname cina liiyeme labasecretnaninus. Cane nuuja mene ogä lica ituge iicana. ²¹ Peei name pi maane ngeno me cebine nätemlite? Pui bine itemlimi, lui cina yäätecijanimuge, cane ngena ituge jajanena. Teepi umle gemi, cane ngena ituge iicema.”

²² Yeesu ai mene liba jiicige, yepä awamuta biname lui tage teeme gome, ime ca maapace gome yoororige, jejige egä, “Iiwäreja mope biname gyene tabe. Maane lipulipu mene jejite teebinel!”

²³ Yeesu jejige egä, “Cane liba niiyaniya jiicine, nawabudniti, ngena gyene niiya. Yepä cane liba conocäco jiicine, maane piba ngeno me cebine noororite?”

²⁴ Piba Anas Yeesu ne ätyäneji jityepige iiwäreja mope biname Kayapa bau me.

*Peteru Cääri Yeesu ne Jeinige
(Matayo 26:71-75; Mareko 14:69-72; Luuka 22:58-62)*

²⁵ Simona Peteru camu aclajuteji ge puga uliobo gome, gäbu jemajige. Lui biname cina aclajuteji ge teta cama, jejisi egä, “Nää, maane age säte nuuja teeme abiberäja bärä?” Yepä tabe jeinige, jejemige egä, “Eewe, cane lica.” ²⁶ Iiwäreja mope

biname me kaakesea biname bime yepä te, pui me ingle biname Peteru lui me tablame jeläcnutige, tabe Peteru ne itemlige egä, "Cije cane meeble lica nääpänine teta cama calwacupi je?" ²⁷ Peteru cääri jeinige, siige piba taatu paulo te ala sengenige.

*Pilato Yeesu ne Itemläjige
(Matayo 27:1-2; Mareko 15:1-5; Luuka 23:1-5)*

²⁸ Yeesu ne iiwäreja mope biname Kayapa me mete cabu ca isatisi, Rooma gabmani babo biname ngii Pilato bau me ecanisi. Pui lui krokerage ge. Israela biname cina lica ebäcnisi Pilato me mete cabu me, ingle teeme täüpume cuude gyene äsuplenpta deedei loolo, teepi liba yääbäcnusi biname me mete cabu me, lui Israela biname lica ge. ²⁹ Siige Pilato asatige mete cabu ca teeme bau me, itemlimige egä, "Weene ai biname ne ngeno me secaniye käme bau me? Tabe ngena niiya ne ituge wawena?" ³⁰ Teepi jejisi egä, "Tabe liga conocäco cirege, cine piba määme bau me lica cire saacanejisi." ³¹ Pilato jejemige egä, "Yoo siige, weene ecaneye, weemämu eblawäjepeye weeme cotre ibi." Israela biname cina Pilato ne jejisi egä, "Cime conocäco lica gyene biname ne budre me acitame." ³² Ai te naace täüpume äbitige Yeesu me niinäce gaabe mene teeme budre gaabe poto cidi me toraca me äbitame.

³³ Piba Pilato acnenutige teeme mete cabu me, Yeesu ne ala tesoglicige teeme bau me otnime, siige itemlige egä, "Nää, maane Israela biname bime mope biname gäte?" ³⁴ Yeesu jejige egä, "Maane nää määme ngene atwanena mene jiicite,

coo nuuja cina bii naajisi meebine?” ³⁵ Pilato jejige egä, “Ebägä cane Israela biname gäne. Peei lui weemerage biname piiyepu teeme modamoda iiwäreja biname, lui cina naakanisi meebine cäme bau me. Maane ngena niiya ne itu tewenumete?” ³⁶ Yeesu jejige Pilato ne egä, “Cane ai gawecewe mope biname bime pana lica gäne. Cane ligateme pana cirege, cäme kaakesea bägrä cina cire larnginejisi, cebine lica cire nabmalejisi Israela biname bime ime cabu. Yepä cane ai gawecewe mope biname bime pana lica gäne.” ³⁷ Piba Pilato Yeesu ne itemlige egä, “Nää siige toraca gyene, egä maane mope biname gäte?” Yeesu jejige egä, “Maane nata peega bii najite egä, ‘Maane mope biname gäte’. Cane aplimlujine piiyepu ai gawecewe cabu me naace täüpume tädujine biname bine jajanename, egä ngena gyene toraca. Laatibi toraca mene ibi yaacrajuge, teepi nätecijusi cebine.”

³⁸ Pilato Yeesu ne jejige egä, “Ngena gyene toraca?”

*Pilato Yeesu ne Budre me Jitranige
(Matayo 27:15-31; Mareko 15:6-20; Luuka 23:13-25)*

Puma cita ca Pilato asatige mete cabu ca biname bime bau me, jejemige egä, “Cane nuuja ingle ne lica jepänine teebine budre me atraname. ³⁹ Yepä ai lui mule gyene egä cane äsup lengta soriyomu padare cabu yepä biname ne asatame krokeciyiye mete cabu ca weeme täüpume. Weene nää singi gemi cane Israela biname bime mope biname ne asatame?” ⁴⁰ Biname cina ala abayaninisi egä,

“Eewe, tabe lica! Cine singi maane Baraba ne asatame!” Baraba lui cubucubu biname ge.

19

¹ Piba Pilato jejemige Yeesu ne acaname adnana tääpume. ² Cubu biname cina pägepäge seeasea ne jemlemaltisi, teeme mope cabu ecitisi krauni tääpume piiyepu ciriyäciriyä cäbletääpe ca esigeräjisi. Teepi ai ne ätutena pana jewenisi, egä tabe babo mope biname gyene. ³ Piba teepi seclige teeme bau me, jewablisi egä, “Sebore Israela biname bime mope biname,” siige ime ca yoororisi.

⁴ Puma cita ca Pilato cuta cääri asatige teeme mete cabu ca, biname bine puutucu je jejemige egä, “Weene ire! Cane teebine sisatenine weene päpäname, egä cane nuuja ingle ne lica jepänenine teebine atraname budre tääpume.” ⁵ Puma cita ca Yeesu tasatige. Pägepäge seeasea puga ge teeme mope cabu piiyepu pui ciriyäciriyä cäbletääpe cama ge tabe. Pilato jejemige egä, “Jepäneye, age sena biname!”

⁶ Liba modamoda iiwäreja biname piiyepu iiwäreja mete awamuta biname cina teebine jepäni, teepi ala abayaninisi egä, “Baarge uli cabu jibyecreye! Baarge uli cabu jibyecreye!” Pilato teebibine jejemige egä, “Weene weemämu ecaneye teebine, baarge uli cabu jibyecreye. Cane nuuja ingle ne lica jepänenine teebine budre me acitame.” ⁷ Israela biname cina Pilato ne jejisi egä, “Cime cotre te jiicenige, egä tabe miji budre äbita, ingle tabe itu tainanumi Acejiyame me Bägrä ca.”

⁸ Pilato liba itecijige ai mene, tabe baborage wälu äbitige, ⁹ abacitige mete bora me. Tabe puga

Yeesu ne itemlige, “Maane luma cita ca gäte?” Yepä Yeesu bojäcu ge, nuuja mene lica jiicige. ¹⁰ Pilato jejige egä, “Nää, maane singi lica gäte cäme mene awecnistame? Cije maane umle lica gäte, egä cäme conocäco pisi nyene meeble asatame coo baarge uli cabu acitame?” ¹¹ Yeesu jejige egä, “Määme conocäco ebä lica cirege, Acejiyame te liba lica cire nääcäreji meeble, peei name pi laati te cebine nacitige määme ime cabu, teeme niiya lui baborage gyene.”

¹² Pilato liba ai mene itecijige, tabe naabe ligi äbitanige Yeesu ne asatame, yepä Israela biname cina ala abayaninisi egä, “Maane liba teeble sisatenite, maane Rooma gawe babo mope biname Siisa me biname lica gäte. Lui biname te lainuge mope biname ca, tabe Siisa ne yääcisärmutuge.”

¹³ Pilato liba itecijige biname cina apu ala abayena je, tabe puma cita ca Yeesu ne sisatige, ädige, adnatige emä, biname bine luma jaatramus. Pui puupu lui kula ca acwabäneji ge, peei name pi einenisi ‘Kula Puupu’ ca. Heberu mene ca lui egä ‘Gabata’.

¹⁴ Ai mule te äpletnutige bimu duusa poto cidi me, äsup lengta trii bimu me niinäce gaabe ca lui bimu ge. Pilato Israela biname bine jejemige egä, “Peese nyene weeme mope biname.” ¹⁵ Teepi ala abayaninisi Pilato bau me egä, “Budre me egli, budre me egli! Baarge uli cabu jibyecreye!” Pilato teebibine itemlimige egä, “Cije weene singi gemi cane weeme mope biname ne baarge uli cabu me äbyecrame?” Modamoda iiwäreja biname cina jejisi

egä, “Cime nuuja mope biname lica gyene, yepä Siisa sine!”

¹⁶ Puma cita ca Pilato Yeesu ne ecitige teeme ime cabu teipi teebine baarge uli cabu acitame.

*Yeesu ne Baarge Uli cabu Jibyecrisi
(Matayo 27:32-44; Mareko 15:21-32; Luuka 23:26-43)*

Puma cita ca teipi Yeesu ne ecanisi. ¹⁷ Tabe teeme baarge uli ne teemämu ecanige. Teipi at-yarige cewe me lui ne einenisi ‘Mopekaake Cewe’ ca, Heberu mene ca lui ‘Gologota’. ¹⁸ Teipi puga teebine toto ca jibyecrisi baarge uli cabu. Neeneni biname bine cuta puga jäabyecrisi teeme gome, yepä lui nuuja poto ca cuta yepä lui nuuja poto ca, siige Yeesu teeme cole je. ¹⁹ Pilato jejemige oogärame egä, YEESU NASARETA CEWEYAME, ISRAELA BINAME BIME MOPE BINAME, siige pui mene äbyecrane baarge uli cabu Yeesu me mope gome. ²⁰ Bucurage Israela biname cina ecnemisi pui mene bine, ingle lui puupu cabu jibyecrisi, cudecewe lica ge babo cewe gome ca. Pui mene lui oogäränjeji ge Heberu mene ca, Latin mene ca, Griik mene ca. ²¹ Modamoda iiwäreja biname cina jejisi Pilato ne, “Maane ngeno me yoogärite egä, ‘Israela biname bime mope biname.’ Maane cire yoogärejite egä ‘Ai biname te teemämu lainuge Israela biname bime mope biname ca.’” ²² Pilato jejemige egä, “Cane ngena bii byoogärine, pepu yaanajepi!”

²³ Cubu biname cina liba Yeesu ne baarge uli cabu toto ca jibyecrisi, peei ingwe gaabe ca teipi teeme cäbletääpe bine jewadimisi, jebelanemisi,

fooa tomi bine jewenimisi, ingle teepi fooa biname ge. Puga ge nuuja cäbletääpe, lui mucmucuge, äswäräneji deedi lica ge, Yeesu lui asigräneji yaacananuge ngalebora ca. ²⁴ Teepi jiicisi egä, “Mine ai ne gone yäädericus, yepä mine ngii cama kula bine yiisabäjenemisi pääpäname, egä laati te ecatenige.” Apu ibibi äbitige Oogäräneji mene te egä, “Teepi cäme cäbletääpe bine jebelanemisi, piiyepu bääclena äbäclaninisi cäme yepä cäbletääpe tääpume.” Yoo, cubu biname cina pepu jewenisi.

²⁵ Yeesu me baarge uli gome jeclajutemige teeme mage, piiyepu teeme mage me maade, cuta Kloopa me coga Mariya piiyepu Mariya Magdalala ceweyame magebi. ²⁶ Yeesu liba jopänige teeme mage ne ämyemuteji teeme baarge uli gawe me pui abiberäja bägrä cama, tabe lui tääpume babo singi, siige tabe teeme mage ne piba jojige egä, “Yääye, ire määme bägrä peese nyene määme gome!” ²⁷ Piba tabe pui abiberäja bägrä ne jejige, “Ire, määme mage peeto nwene!” Peema cita ca pui abiberäja bägrä te ocanige Yeesu me mage ne teeme mete me lenajame.

*Yeesu me Budre
(Matayo 27:45-56; Mareko 15:33-41; Luuka 23:44-49)*

²⁸ Yeesu umle ge, egä teeme kaakesea ne bepirige. Naace tääpume Oogäräneji mene te toraca me äbitame tabe jiicige egä, “Cane niiye mäne.” ²⁹ Caapocapo waina niiye puga ge. Puma cita ca yepä biname te waarpopale pana gwidape ne yiiglenutige pui waina niiye cabu me, cusopi suru ca jigadige, ewepäntige, Yeesu me tage cabu

ecitige, ³⁰ siige tabe enige. Piba ingwe ca tabe jiicige egä, “Iyeta käme kaakesea bine siige biiri bepirimine.” Piba teeme mope te ergo ecirige, siige tabe budre äbitige.

Yeesu ne Drawace Gome Jigadisi

³¹ Pui lui Israela biname bime Sabade amacetnäja bimu ge, peei name pi teepi eclige Pilato ne jajime, egä lipu gyene baarge uli cabu lui nesae biname bime pupuwace kaake bine acnapecame piiyepu budrekaake bine ätrungame. Teepi singi lica Sabade bimu te puma wawename budrekaake bine atacwänjeji baarge uli cabu, ingle pui Sabade lui baborage bimu ge teeme tääpume. ³² Puma cita ca cubu biname cina eclige, Yeesu cama lui neeneni biname bine jäabyecrisi, teepi teeme pupuwace kaake bine icnapimisi. ³³ Teepi liba seclige Yeesu bau me, teepi teebine jepänisi budre, peei name pi teeme pupuwace kaake bine lica ääcnäputisi. ³⁴ Piba teeme yepä te kalaku ca jiggadige teebine drawace gome. Pui dupe cabu ca uudi piiyepu niiye cina tapiräsi. ³⁵ Yoo lui te ai ne jepäniji, tabe jeitnäjenige naace tääpume weene cuta piba ätrungame. Tabé ngena jeitnäjenige, toraca gyene. Tabé umle gyene, egä tabe toraca mene jiicenige. ³⁶ Peei cina äbitininisi ai Oogäränje mene te ibibi äbitame egä, “Teeme nuuja kaake ne lica pagege ägäbuta.” ³⁷ Cuta nuuja gome jiicenige egä, “Teepi teebine ire jetwenisi, kalaku ca lui ne drawace gome jiggadisi.”

Yeesu ne Gape cabu Ecitisi

(*Matayo 27:57-61; Mareko 15:42-47; Luuka 23:50-56*)

38 Ai ingwe gaabe ca yepä biname ngii Yoosepa, Arimatea cewe biname, te ädige Pilato bau me. Tabe cuta peese nyene yepä Yeesu me abiberäja bägrä. Yepä tabe cabucabu lica jitrunigie, ingle tabe wälu ge Israela modamoda biname bime täüpume. Tabe Pilato ne itinärige Yeesu me budrekaake ne ätrungentame. Pilato teebine ‘yoo’ mene jejige, siige Yoosepa ädige Yeesu me budrekaake ne ätrungentame. **39** Yepä biname ngii Nikodemo, tabe peese nyene Yeesu ne lui te ciiye cabu yäädärepı, tabe cuta tädige piiyeme. Tabe secanige teeti kilo miijirage lengolengo ngängye, lui wawenäneji ge miira uli ngedo ca piiyepu aloe uli migi ca. **40** Teepi Yeesu ne itrungentäsi, cäbletääpe bine ipyacemäsi pui ngängye ca, siige tope etnäsi. Israela biname cina apu jaawenimus teeme budrekaake bine gape cabu acraname. **41** Pui pupu gome Yeesu ne luma baarge uli cabu ecitisi, calwacupi puga ge. Pui calwacupi cabu kula bora uureji ätruna cäco gape puga ge. **42** Ingle Sabade bimu me amacetnäja bimu ge, peei name pi teepi puma ecitisi, ingle pui gape lui teeme budre pupu mameta ge.

20

*Yeesu Budre cabu ca Arpinantige
(Matayo 28:1-8; Mareko 16:1-8; Luuka 24:1-12)*

1 Sande krokerage baani te liba seclitige, Mariya Magadala cewe magebi te piba oclige gape ängrärame, siige jepänige, egä baborage kula te apeträngteji gyene gape grana gome ca. **2** Puma cita ca tabe uuwamenamena oclige Simona

Peteru piiyepu pui nuuja abiberäja bägrä bau me, Yeesu lui tääpume baborage singi, siige jaajige egä, “Teeki mime Yageyame ne becatisi gape cabu ca. Cine umle lica gemi, teebine luma bii becitisi?”

³ Piba Peteru piiyepu pui nuuja abiberäja bägrä aaclige gape cabu me. ⁴ Teeki niinäce yepä ibi uuwamäsi, yepä pui nuuja abiberäja bägrä te Peteru ne itucärige, siige niinäce atyaramtige gape gome me. ⁵ Tabe äcupige, apepmalige gape bora me, bulubulu cäbletääpe bine jepänimige, yepä tabe lica abacitige. ⁶ Teeme ingwe ca Simona Peteru te tädige, siige gaabe ta abacitige gape bora me. Tabe jepänimige bulubulu cäbletääpe bine puma, Yeesu ne lui ca tope setnumesi, ⁷ cuta cäbletääpe ne jepänige, teeme mope ne lui ca tope setnumesi. Pui cäbletääpe lui mara gome enajige, lica poto cäbletääpe luma. Pepu tope enajige, Yeesu me mope ne lipu setnumesi. ⁸ Piba pui nuuja abiberäja bägrä, lui te niinäce atyaramtige, tabe cuta abacitige. Tabe liba jepänige iyeta, siige tabe piba jitprungige. ⁹ Teeki camu umle cäco aanajige, Oogäräneji mene te lipu jiicenige, egä tabe budre cabu ca cirege arpinenta. ¹⁰ Puma cita ca abiberäja bägrä cina acnenutäsi mete me.

*Yeesu Aboclostige Mariya Magadala
Ceweyame Magebi bau me
(Matayo 28:9-10; Mareko 16:9-11)*

¹¹ Mariya puga ge ele cama aclajuteji gape grana gome. Tabe liba ele cabu camu ge, tabe piba apepmalige gape cabu me, ¹² neeneni Acejiyame me mename seemo bine jääpänige adnatäneji ge pui puupu cabu, Yeesu ne luma secitumesi. Teeki

bulubulu cäbletääpe asigräreji ge. Nuuja te lui mopingle jage, nuuja te lui ernge gome jage, siige teepi Mariya ne jojäsi egä, ¹³ “Magebi, maane ngeno mäte ele?” Tabe jaajige egä, “Teepi cäme Yageyame ne becatisi. Cane umle lica gäne baa luma becitisi.”

¹⁴ Ai mene ingwe gaabe ca tabe atatrongtige, jepänige Yeesu ne aclajuteji, yepä tabe teebine opo lica ewatnige. ¹⁵ Yeesu utemlige egä, “Magebi, maane ngeno mäte ele? Laati ne jirngenite?” Mariya apu jongige, egä calwacupi ire atwi biname ge, pee name pi tabe jejige egä, “Babo biname, maane ligä Yageyame ne becatite, cebine naji, maane luma bii becitite, cane piba oclenine acatame.” ¹⁶ Yeesu jojige teebine egä, “Mariya!” Piba Mariya cääri atatrongtige, teebine jejige Heberu mene ca egä, “Raboni.” Peei lui egä ‘Abiberäja biname.’ ¹⁷ Yeesu Mariya ne jojige egä, “Gone cebine noomlute, ingle cane camu gäne cäro Babe bau me otni. Maane äte ocli cäme abiberäja bägrä bime bau me, jejemepi, egä cane ädenine teeme bau me, lui sine cäme Babe piiyepu teeme Babe, cäme Acejiyame piiyepu teeme Acejiyame.” ¹⁸ Piba Mariya Magadala cewe magebi te oclige, teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Cane Yageyame ne bii jepänine,” piiyepu tabe jejemige Yeesu teebine ngena jojige.

*Yeesu Aboclostige Teeme Abiberäja Bägrä bime
bau me
(Matayo 28:16-20; Mareko 16:14-18; Luuka
24:36-49)*

¹⁹ Pui Sande mämleteca me abiberäja bägrä cina abasecretnige yepä mete cabu me, siige gaabe

armeji ge Israela modamoda biname bime wälu name pi. Yeesu puma cita ca tädige, teeme cole je jeclajutige, jejemige egä, “Poode weene cama yaanajege!” ²⁰ Ai mene iicema ingwe gaabe ca tabe teeme ime aaboclomtige teeme bau me cuta drawace ne eboclomtige. Abiberäja bägrä cina babo gege ge, teepi lipu Yageyame ne jepänisi. ²¹ Piba Yeesu cääri jejemige egä, “Poode weene cama yaanajege! Cäme Babe te lipu cebine nätyepuji, cane pepu jityepininine weebibine.” ²² Puma cita ca tabe buuwemope ne jipwälutige teeme bau me, jejemige egä, “Aceji Seemo ne ecat-eye! ²³ Weene liba biname ne jaajuye egä ‘Määme niiya mule äcisäjeji gemi,’ siige tabe kälyä läbituge. Yepä weene liba jaji cäco pee mene, tabe piba kälyä lica läbituge.”

Tooma me Ätrunga cäco Mule

²⁴ Tooma, twelb abiberäja bägrä bime yepä, lui ne einenisi ‘Päädepäde’ ca, tabe poto abiberäja bägrä cama lica ge pui tomi cabu, Yeesu liba teeme bau me aboclomtige. ²⁵ Teepi Tooma ne jejisi egä, “Cine Yageyame ne biiri jepänisi.” Tooma jejemige egä, “Cane ebä jitrungininine weebibine, cane liba toto dupe bine jäätänenine teeme ime cabu, piiyepu ime kukluta aacitenine piiyeme, cuta liba ime ecitenine teeme drawace cabu.”

²⁶ Seben bimu ingwe gaabe ca abiberäja bägrä cina cääri abasecretnige yepä mete me. Tooma cuta puga ge. Gaabe armeji ge, yepä Yeesu abacitige, jeclajutige teeme cole je, jejemige egä, “Poode weene cama yaanajege!” ²⁷ Puma cita ca tabe Tooma ne jejige egä, “Maane ire cäme ime

cabu me! Määme ime kukluta taaciti ama cäme ime dupe cabu, cuta drawace cabu määme ime seciti. Gone ätrunga cäco naanajuge, yepä maane miiji ätrunga!” ²⁸ Tooma Yeesu ne jejige, “Cäme Yageyame, cäme Acejiyame!” ²⁹ Yeesu teebine jejige egä, “Maane ätrunga gäte page, maane lipu näpänite cebine. Gege gemi eei biname, päpäna cäco je lui cina ätrunga.”

Ai Peba me Ingle Ngena Gyene

³⁰ Yeesu bucurage poto ciitaca mule bine jewenimige teeme abiberäja bägrä bime irewale je, yepä teepi oogäräneji lica gemi ai peba cabu. ³¹ Ai bine ituge oogäretnäja weene piba ätrungame, egä Yeesu lui Keriso sine, Acejiyame me Bägrä gyene, siige weene liba birige ätrunga, weene piba iyeteta ireclota ne jäätäpänuye.

21

Yeesu Aboclomtige Seben Abiberäja Bägrä bime bau me

¹ Ai ingwe gaabe ca Yeesu teeme abiberäja bägrä bime bau me cääri aboclomtige Tiberiya sawa gome. Peei mule lui apu gyene: ² Simona Peteru piiyepu Tooma, lui ne ‘Päädepäde’ ca einenisi, piiyepu Natanaela Kaana cewe biname Galilaya probins cabu ca piiyepu Jebedayo me bägrä neenen, cuta nuuja abiberäja bägrä neenen, iyeta teepi puga ge. ³ Simona Peteru poto bine jejemige egä, “Cane cibubade me lädene.” Teepi jejisi egä, “Cine cuta naclenige maane cama.” Piba teepi eclige, poo cabu me acetnärigie, yepä pui ciiye cabu teepi nuuja cibu ne lica joomlisi.

⁴ Krokerage bimu te liba tajarige, Yeesu niiye ligiligi jeclajutige, yepä abiberäja bägrä cina opo lica ewatnisi teebine. ⁵ Piba tabe itemlimige egä, “Cäme binamewale, cibu bine weene lica bii joomlemiye?” Teipi jejisi egä, “Eewe, cime nuuja gwidape lica gyene.” ⁶ Tabé jejemige egä, “Weeme net ne ijareye poo camu poto cidi ca, piba weene cibu bine joomlenenemiye,” siige teipi net ne pui poto cidi me ijarisi piyyeme. Mäpu name pi teipi äblicäco ge net ne aswecla poo cabu me acenu-tame, ingle bucurage cibu bine joomlemige.

⁷ Puma cita ca pui abiberäja bägrä, Yeesu lui tääpume babo singi ge, Peteru ne jejige egä, “Ai lui Yageyame sine.” Simona Peteru liba itecijige, egä Yageyame sine ai, tabe cäbletääpe ca amlemaltige, ingle tabe cäbletääpe bine iirecäneji ge, siige piba niiye cabu me uuplige doro atwangame. ⁸ Poto abiberäja bägrä cina poo ne sewäcisi doro me, net ne cuta selädhisi teeme cibu cama, ingle teipi cudecewe lica ge doro cabu ca, yepä hanred miita pana padare ge doro oomlaname. ⁹ Teipi liba poo cabu ca ärpige, teipi jepänisi egä cibu muye wiiryere cabu puga ge piyyepu buluduut cuta puga ge. ¹⁰ Yeesu jejemige egä, “Sewademeye poto cibu, weene lui bine joomlemiye.”

¹¹ Yoo, poo liba doro jage, Simona Peteru acenutige poo cabu me, net ne piba selädnige doro me bucurage modamoda cibu cama. Pui lui yepä hanred fiftitri cibu ge. Ngänuge puu bucurage cibu, yepä net te lica äderärige. ¹² Yeesu jejemige egä, “Naaclege deedei äbitame.” Abiberäja bägrä cina wälu ge ätemlame egä, “Maane laasi näte?”

ingle teepi umle ge, egä ai lui Yageyame sine.
13 Puma cita ca Yeesu ädige, buluduun sewadige, teebibine ecäranemige piiyepu cibu ecäranemige.
14 Ai lui Yeesu nesae me aboclomtige abiberäja bägrä bime bau me, tabe liba budre cabu ca arpinantige.

Yeesu piiyepu Peteru

15 Teepi liba deedei äbita siige, piba Yeesu Simona Peteru ne itemlige, "Simona Yoane me bägrä, määme singi käme tääpume nää baborage gyene ai poto bime singi cabu ca?" Tabe jejige egä, "Yoo Yageyame! Maane umle gäte, egä cane singi gäne määme tääpume." Yeesu teebine cuta jejige, "Maane käme maamoi bine cängena engäremepi!"
16 Puma cita ca tabe neeneni me itemlige egä, "Simona Yoane me bägrä, äi nää maane singi gäte käme tääpume?" Peteru jejige, "Yoo Yageyame! Maane umle gäte, egä cane singi gäne määme tääpume." Yeesu jejige, "Maane käme maamoi bine ire natwemepi." **17** Puma cita ca tabe nesae gääbu me cuta itemlige egä, "Simona Yoane me bägrä, äi nää maane singi gäte käme tääpume?" Peteru ngenecu mäpu me äbitige, ingle Yeesu lipu nesae gääbu teebine itemläjige yepä mene ca. Puma cita ca tabe Yeesu ne jejige egä, "Yageyame, maane umle gäte iyeta gwidape, cije maane umle gäte, egä cane singi gäne määme tääpume!" Yeesu jejige teebine, "Käme maamoi bine engäremepi. **18** Cane toraca naajenine, maane liba mamye biname ge, maane lamacetnäjute, siige lädute maane liiyeme singi otnime. Yepä maane liba moda je cirege,

maane ime cire uutepi, siige nuuja te cire naamacetnäjepi otnime, cire naacanepi, maane liiyeme singi lica gäte otnime.”

¹⁹ Ai iicema ca Yeesu eboclomtige Peteru lipulipu gaabe ca cirege budre päpäna Acejiyame me ngüi ne awepentame. Piba Yeesu Peteru ne jejige egä, “Cebine ingwe näcwepi!”

Yeesu piiyepu Nuuja Abiberäja Bägrä

²⁰ Puma cita ca Peteru atatrongtige ingwe gaabe me, pui nuuja abiberäja bägrä ne jepänige, Yeesu lui tääpume babo singi ge. Tabé peese nyene, lui te Yeesu cabu me läbyenutepi, teepi liba deedei äbita cabu jage, yäätemlepi egä, “Yageyame, laati te meebleine naawabenige budre me?” ²¹ Yoo siige, Peteru liba teebine jepänige, tabé Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, ai biname tääpume ngena te cire läbitepi?” ²² Yeesu Peteru ne jejige egä, “Cane liba singi gäne tabé ama lenajame ngälu cane cire tacnenutepene, peezi määme bau lica gyene. Maane cebine yepä ingwe näcwepi!”

²³ Siige mene te iyeta otnetnäjige eei biname bime cabu me, Yeesu ne lui cina jitrungenisi, egä ai abiberäja bägrä te lica budre cire läbitepi. Yepä Yeesu lica jiicige, egä tabé budre lica cire läbitepi, yepä tabé jiicige egä, “Cane liba singi gäne tabé ama lenajame ngälu cane cire tacnenutepene, peezi määme bau lica gyene.”

²⁴ Tabé sine pui abiberäja bägrä, lui te jeitnäjemige iyeta ai mule bine, cuta tabé te yoogäremige iyeta ai mene bine. Mine umle gemi, egä tabé ngena jiicemige, toraca gyene.

Yoane 21:25

civ

Yoane 21:25

25 Yeesu bucourage poto mule bine jewenimige. Iyeta peei bine liba oogära je yepäyepä, cane apu ngene jotwanenine, egä puupu ibi lica gyene ai gawecewe cabu iyeta peei peba bine acraname. Cäme mene ngälu peese nyene.

cv

**Ireclota Mene
The New Testament in the Bine Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini**

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbdf2dfe4